

kerk aan de waterweg

MAGAZINE VAN DE ROOMS-KATHOLIEKE PAROCHIE DE GOEDE HERDER MAASSLUIS VLAARDINGEN SCHIEDAM • NAJAAR 2016

Werken en vieren in APP

Zondag-plus: 'Heb je even?'

Dit raakt me

Van de redactie

Dit raakt me, dat is het thema van dit nummer van *Kerk aan de Waterweg*.

Wat wordt hiermee bedoeld?

Bij het lezen van de krant, het luisteren naar muziek, het zingen van een lied... iets kan je plotseling raken, tot in je ziel. Dat overkomt je. Je bent even ondersteboven: ontroerd, verbijsterd, gelukkig, geïnspireerd, enthousiast... en dat laatste woord heeft een bijzondere betekenis: het betekent: *in God zijn*.

Een ontmoeting kan dit ook te weeg brengen of dat éne schilderij tussen al die anderen in een museum.

In dit nummer staan veel artikelen die hierover gaan: ervaringen van mensen die zich laten inspireren: door medemensen, door kinderen, door maatschappelijke vraagstukken, door de stilte.

Dit raakt me, is een mooi thema. Daarom heeft de redactie een rubriek in het leven geroepen met deze naam. Paro-

chianen kunnen daarin in een kort stukje iets vertellen van wat hen raakt. Dat mag van alles zijn: als het maar concreet is: één gedicht, één kunstwerk, één stuk muziek, één ontmoeting, één boek ... enzovoort. Wat treft je daarin? Wat biedt het je? Schrijf erover en voeg een foto toe van uzelf, en een afbeelding (als het iets beeldends betreft) of de tekst van het lied of gedicht (als het woorden betreft) zodat we er iedere keer een mooie pagina mee vullen in *Kerk aan de Waterweg*.

In dit nummer staat al de eerste aflevering van deze rubriek. Wordt vervolgd!

Mij raakte het, bij het samenstellen van dit nummer, hoeveel er de komende tijd te doen is in de parochie op het terrein van geloofsverdieping. Elke deelgemeenschap biedt wel mogelijkheden. Het zou mooi zijn als we geregeld bij elkaar te gast zijn de komende tijd, op onze zeven locaties, om ons te laten raken.

Veel leesplezier gewenst.

Lidwien Meijer

De volgende *Kerk aan de Waterweg* verschijnt begin december. Kopij graag inleveren voor 31 oktober.

St. Jan de Doper-Visitatie

H.H. Jacobus en Martinus

Willibrord, Pax Christikerk

H.H. Andreas, Petrus en Paulus

Willibrord, H. Lucaskerk

H. Hart van Jezus

St. Liduina - OLV. Rozenkrans

Adressen
en telefoonnummers van de
kerken van parochie De Goede Herder ■ St.

Jan de Doper-Visitatie, Mgr. Nolenslaan 99, 3119 EB
Schiedam, 010- 4735066 ■ **H. Hart van Jezus**, Rijnstraat 1, 3114
SP Schiedam, 010- 4268648 ■ **St. Liduina en O.L. Vrouw Rozenkrans**,
Singel 104, 3112 GS Schiedam, 010-4268228 ■ **H.H. Jacobus en Martinus**,
Kerkweg 53, 3124 KD Schiedam, 010-4709719 ■ **Willibrord, H. Lucaskerk**,
Hoogstraat 26, 3131 BN Vlaardingen, 010-4702679 ■ **Willibrord, Pax Christikerk**,
Reigerlaan 51, 3136 JJ Vlaardingen, 010-4741790 ■ **H.H. Andreas, Petrus en Paulus**,
Andreasplein 1, 3144 PL Maassluis, 010-5912080

Het pastoraal team van parochie De Goede Herder bestaat uit: Charles Duynstee (pr),
Henri Egging (pr), Kees Koeleman (pw) en Avin Kunnekkadan (pr). Het team is te bereiken
via Elly Barendregt, medewerker pastoraal team, T: 06-31 99 09 59 of
E: e.barendregt@goedeherderparochie.nl. Het bestuur van de parochie is te
bereiken via secretaris, E: secretaris@goedeherderparochie.nl.

COLOFON

Kerk aan de Waterweg is een uitgave van de parochie De Goede Herder in Maassluis, Vlaardingen en Schiedam en verschijnt in 2016 vier keer. Het blad wordt gratis thuisbezorgd bij parochianen. Een postabonnement is mogelijk voor 20 euro per jaar.

Redactie: Elly Barendregt, Marlène van Geffen, Kees Koelman, Lidwien Meijer, Marianne Soors

Aan dit nummer werkten verder mee: Aan dit nummer werkten verder mee: pater Avin Kunnekkadan SVD, Cintha van den Toorn, Theo Riemersma, Tiny van der Kley, Antoinette van Rutten, Frans de Jong, Harry Timmermans, Cora en Paul Snoeren, Riek Wouters, Janny en Peter Bergmans, Theo Reyman, Corien Robbmond, Aag de Nie, Jos Cobben, Jolanda Konings, Gerarda Havermans-van Mourik, Han Raeijmaekers, Bernard Hemme.

Redactie: Singel 104, 3112 GS Schiedam
T: 06 - 48405775 E: redactie@goedeherderparochie.nl

Vormgeving:

Pieter van Schouwenburg, Den Haag

Fotografie: Matheu Bemelmans, Hanneke Jaanen, Cock Paalvast, Paul Zondag, Clemens Lammers, Riek Wouters, Theo Reyman, Gerarda Havermans-van Mourik, Cora en Paul Snoeren, Rard van der Hoeven, Cintha van den Toorn.

Drukkerij:

Halewijn, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen

Overnemen:

Artikelen uit *Kerk aan de Waterweg* mogen met bronvermelding, vrij worden overgenomen. Illustraties en foto's mogen alleen worden gebruikt als vooraf toestemming is verleend door de redactie.

p 6

Het Jacobusgilde werkt er hard aan om van de Jacobuskerk en haar omgeving een sfeervolle, gastvrije plek te maken. Iedereen is welkom.

p 12

Er is in de vredesweek weer heel veel te doen. 'Vrede verbindt', is het thema. Dit wordt uitgewerkt in lezingen en creativiteit, ontmoeten en vieren.

p 16

Geloofsverdieping. Op vijf pagina's worden vele activiteiten aangekondigd. Komt u ook luisteren naar Ds. Nico ter Linden op 7 oktober? Of komt u een adventskrans maken? Dat kan dit jaar op drie plekken!

p 26

Cora en Paul Snoeren, actief in de Lucaskerk, gaan Vlaardingen verlaten. Ze blijven op de Hoogstraat, maar dan in Eindhoven. Wat beweegt hen?

p 28

Al meer dan twaalf jaar lopen schoolklassen in de Heilig Hartkerk een speurtocht. Ze luisteren naar het orgel en de klok, ruiken de wierook en branden kaarsen. Ze vinden het cool.

18 november in de Liduinabasiliek

'Barmhartigheid, de musical'

door Kees Koeleman en Henri Egging

Op vrijdag 18 november spelen in de Liduinabasiliek in Schiedam verteller Kees Posthumus en accordeonist Juul Beerda hun voorstelling 'Barmhartigheid, de musical'. Daarmee geven zij, voordat het jaar van de barmhartigheid op zondag 20 november afgesloten wordt, een mooi slotakkoord. De musical vindt plaats in de basiliek, omdat daar het gehele jaar de heilige deur geopend was en veel pelgrims zijn verwelkomd.

Hoe mensen zich steeds weer het lot van anderen aantrekken

Er is dit jaar veel gebeurd in parochie De Goede Herder. Van 16 april tot 1 mei werden in alle deelgemeenschappen de 'weken van barmhartigheid' gehouden. De Liduinaprocessie op 1 mei stond in het teken van de barmhartigheid. Vrijwilligers uit alle deel-

gemeenschappen maakten het mogelijk dat de basiliek gedurende het heilig jaar twee dagdelen per week geopend was.

Vrolijk

De zeven werken van barmhartigheid en een spannend liefdesverhaal vormen het uitgangspunt voor een levendige en bij vlagen vrolijke musical. Nieuwe teksten op bestaande musicalliedjes, uit bijvoorbeeld The Sound of Music, West Side Story en Les Misérables, vertellen hoe mensen zich steeds

weer het lot van anderen aantrekken. Kees Posthumus en Juul Beerda maken vaker 'gelegenheidsmusicals'. Vorig jaar speelden zij met veel succes 'Liduína, de musical', in de basiliek en nog een keer, in de grote hal van het Vlietlandziekenhuis.

De voorstelling begint om 20.00 uur. De toegangsprijs is 5,-. Vrijwilligers in het kader van de 'we(r)ken van barmhartigheid' (van 16 april tot 1 mei) en van de Liduinaprocessie (op 1 mei) en de surveillanten van de openstelling krijgen een vrijkaartje. 🐾

Afsluiting jaar van de barmhartigheid

Op zondag 20 november, het hoogfeest van Christus Koning, zal bisschop J. van den Hende voor ons bisdom het jaar van barmhartigheid afsluiten in de Liduinabasiliek. Tijdens de eucharistieviering om 10.30 uur (en niet zoals gebruikelijk om 9.30 uur) zal de bisschop ook de heilige deur na ruim elf maanden weer sluiten.

Op zondag 13 december werd het heilig jaar van de barmhartigheid voor ons bisdom geopend in de Liduinabasiliek. Daarmee hebben wij geantwoord op de uitnodiging van paus Franciscus om in dit heilig jaar Christus te ontmoeten

als het gelaat van Gods barmhartigheid. Tevens werd op 13 december in de Liduinabasiliek de heilige deur geopend voor ieder die in wil gaan op deze uitnodiging. Ook in de bedevaartskerk Brielle en in de St. Jeroenkerk in Noordwijk waren er, gedurende enige weken, heilige deuren.

Velen zijn in dit heilig jaar individueel en in groepen naar de basiliek gekomen en hebben Gods barmhartigheid ervaren, en daarmee ook de oproep om zelf barmhartig te zijn voor anderen: door een moment de kerk binnen te gaan en stil te worden, door de biecht, door de aanbidding of in een kleine tentoonstelling over de werken van barmhartigheid.

Wie komt ons bestuur versterken?

door **Jos Cobben**, (oud) secretaris Parochiebestuur De Goede Herder

Eind vorig jaar moest het parochiebestuur u melden dat enkele bestuursleden hun functie hadden neergelegd. Twee leden hadden al per 1 augustus aangegeven dat zij niet beschikbaar waren voor een tweede termijn.

Er viel plotseling een gat van vijf vacatures. Gelukkig zijn twee bestuursleden nog doorgegaan tot en met 1 januari van dit jaar. Uiteraard zijn de afgetreden bestuursleden bedankt.

Het is geen eenvoudige opgave geweest om een groep mensen - en toen nog allemaal mannen - vanaf 1 juli 2011 een eendrachtig en sterk bestuur te laten vormen. Ook voor, met name, de beheercommissies in de deelgemeenschappen, waren de afgelopen vijf jaar niet altijd gemakkelijk. Het was soms lastig om de neuzen één kant op te krijgen. Een parochiebestuur-nieuwe-stijl is een bestuur op afstand, maar wel een bestuur waar uiteindelijk de besluiten op hoofdlijnen worden genomen. Uiteraard met hoor en wederhoor. Voor de deelgemeenschappen is het ook niet altijd eenvoudig. Op locatie kan er veel gedacht en georganiseerd worden, maar toch zal er uiteindelijk overleg plaats moeten vinden met het parochiebestuur, waar het laatste woord klinkt.

Twee nieuwe leden

In de eerste maanden van dit jaar heeft het bestuur zich vooral bezig gehouden met het gaande houden van de zaak. Men is daarnaast op zoek gegaan naar goede, capabele mensen, die de vijf ontstane vacatures kunnen en willen invullen.

Twee vacatures zijn inmiddels ingevuld. De nieuwe vicevoorzitter, ook wel werkvoorzitter genoemd, is de heer Jan Bekkers, woonachtig

*Twee
vacatures
zijn
inmiddels
ingevuld*

te Schiedam. Per 1 april is hij door de bisschop als zodanig benoemd.

Per 1 augustus zal de heer René Vastbinder tot secretaris van het parochiebestuur worden benoemd. Hij is woonachtig in Vlaardingen.

De huidige, zittende bestuursleden hebben hen hartelijk ontvangen en hen veel wijsheid, geduld en voldoening in hun nieuwe functie toegewenst.

Nog drie vacatures

Blijven er nog drie vacatures over: de zorg om de gebouwen, de portefeuille communicatie, waaronder met name het parochieblad Kerk aan de Waterweg, en de portefeuille Algemene Zaken. Dat zijn dus zaken en taken die niet onder een bestaande portefeuille vallen. Dat kan kort- en/of langdurig zijn. Het parochiebestuur wil ook een afspiegeling zijn van onze parochiegemeenschap en in die afspiegeling mist het wel een aantal vrouwen.

Het bestuur kan zich ook voorstellen dat iemand zich nog niet direct wil binden aan een bestuursfunctie. Maar wij zouden al heel blij zijn met iemand die voor speciale taken 'geraadpleegd' mag worden. Dit geldt zeker voor de vacature 'gebouwen'. Bij ons ontbreekt het op dit moment aan enige kennis hierover.

Vanuit het Bisdom is de suggestie gekomen om in elk parochiebestuur ook een portefeuillehouder 'fondsenwerving' op te nemen. Dat zou dan wel betekenen dat het parochiebestuur op zoek is naar vier nieuwe mensen!

Het parochiebestuur doet een beroep op u. Is er misschien een taak bij die u ligt? Weet u misschien iemand die er geschikt voor zou zijn?

U kunt altijd e-mailen naar secretaris@goedeherderparochie.nl. 📧

Jacobusgilde zet schouders onder kerk en pastorie

Het is steeds meer een fijn ontmoetingspunt

De Jacobuskerk staat midden in een nieuwe woonwijk. De bewoners zie je echter weinig in de kerk op zondagmorgen. Het Jacobusgilde zoekt het daarom in verbreding van het aanbod, voor nieuwe doelgroepen. Dat betekent handen uit de mouwen!

door Theo Reyman

Witten en behagen. Opruimen van overbodige spullen. De pastorie openstellen voor een familiereünie of condoleance. Versterken van de communicatie in de deelgemeenschap. Dat zijn enkele activiteiten van het Jacobusgilde. Deze groep vrijwilligers stimuleert het gebruik en behoud van de St. Jacobuskerk en -pastorie in Schiedam-Noord.

Het Jacobusgilde is ontstaan na de grondige restauratie van de kerk en de aangrenzende pastorie. Het interieur van de kerk werd aangepast aan de liturgische eisen van deze tijd. Daarnaast is de ruimte nu beter geschikt voor concerten of lezingen. Gildeleden en andere vrijwilligers staken de handen uit de mouwen en knapten de kamers van de pastorie op, die elk een eigen identiteit en kleur hebben gekregen. Kortom: de gildeleden zagen (en zien) kansen voor een positieve ontwikkeling van 'De Jacobus' als een fijn ontmoetingspunt voor katholieken en andere belangstellenden.

Vallen en opstaan

Natuurlijk is de inzet voor de toekomstige ontwikkeling van het Jacobuscomplex gericht op de huidige gebruikers, dat wil zeggen de kerkbezoekers, vrijwilligers en anderen. Maar er worden intussen ook nieuwe doelgroepen

Het is een pad met vallen en opstaan

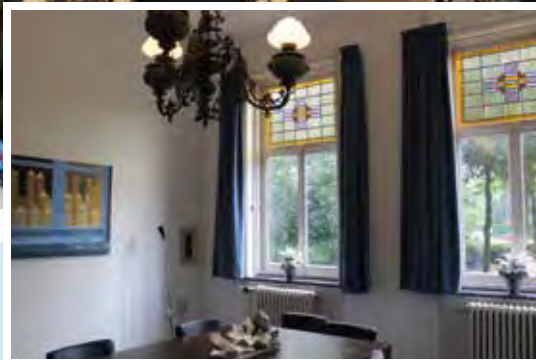
Op vrijdag 28 oktober en zaterdag 29 oktober is er weer een Boeken- en relimarkt in de pastorie van de Jacobuskerk.
Vrijdag 16 – 18 u
Zaterdag 11 – 14 u

bereikt. Hierbij valt te denken aan de direct omwonenden, de wijkbewoners van Sveaparken en Spaland en andere Schiedammers. En niet te vergeten: de parochianen van andere deelgemeenschappen van De Goede Herder. Ook interessant zijn groepen 'van buitenaf', zoals pelgrims (Santiago de Compostella), oud-parochianen, Kethellappers, enzovoort.

Het is een pad met vallen en opstaan. Soms lukt een activiteit. Er komen bij voorbeeld steeds vaker bedevaartgangers een stempel halen op hun tocht naar Santiago. Met de jaarlijks lampionoptocht is de kerk afgeladen van kinderen en ouders uit de aangrenzende wijken. Een andere keer – bijvoorbeeld de uitnodiging voor een diner voor direct-omwonenden – valt de opkomst ronduit tegen. Gelukkig is er een stijgende vraag merkbaar naar het gebruik van de kerk en pastorie voor multifunctionele doeleinden, zoals een familiereünie en het maken van opnamen voor een CD. Dergelijke activiteiten zijn kostendekkend; sterker nog, ze genereren inkomsten voor het mooie, waardevolle Jacobuscomplex. 🏡

Ria Groen 'regelt' gastvrijheid

Ria Groen regelt het gebruik van de kerk – en vooral de pastorie – door 'derden'. Dat wil zeggen voor andere bijeenkomsten dan de gebruikelijke vieringen. "Ik krijg verschillende aanvragen van mensen die een activiteit willen organiseren. Dat varieert van verjaardagen tot het condoleren na uitvaarten. Vooral het laatste gebeurt steeds vaker, omdat het mooi aansluit op de viering in de kerk. We regelen dan koffie en broodjes. Er is een cateringgroep gevormd, waar we een beroep op kunnen doen. Onze gasten zijn erg tevreden. Ook de uitvaartondernemingen zijn erg enthousiast over deze faciliteiten.

Dit soort activiteiten sluit aan bij ons idee van de gastvrije kerk. Het gebruik van de kerk en de pastorie bezorgt ons extra inkomsten. Personen of organisaties die onze accommodatie willen gebruiken, betalen een vergoeding. Ik wil nog wel opmerken dat de mensen ook de omgeving van de kerk erg waarderen; de landelijke ligging spreekt ze bijzonder aan. Het is ook een prachtige locatie".

Jan van de Water ruimt pastorie op

"Als we de pastorie leefbaar willen houden, moeten we een aantal dingen weggooien. In een heleboel kamers en kasten liggen spullen die niet meer worden gebruikt. Omdat het een aardige klus is, heb ik in het Jacobusgilde gezegd: 'Ik loop al die kamers door en maak een inventarisatie.'

Ik heb inmiddels aardig wat uren in de pastorie zitten. Ik ben er minstens tien keer geweest. De volgende stap was om de inventaris te voorzien van adviezen.

blijven. Dat zijn bijvoorbeeld kazuifels of dingen, die een nostalgische waarde hebben. Het ademt de sfeer uit van het Rijke Roomse verleden. Er zijn amper waardevolle spullen bij.

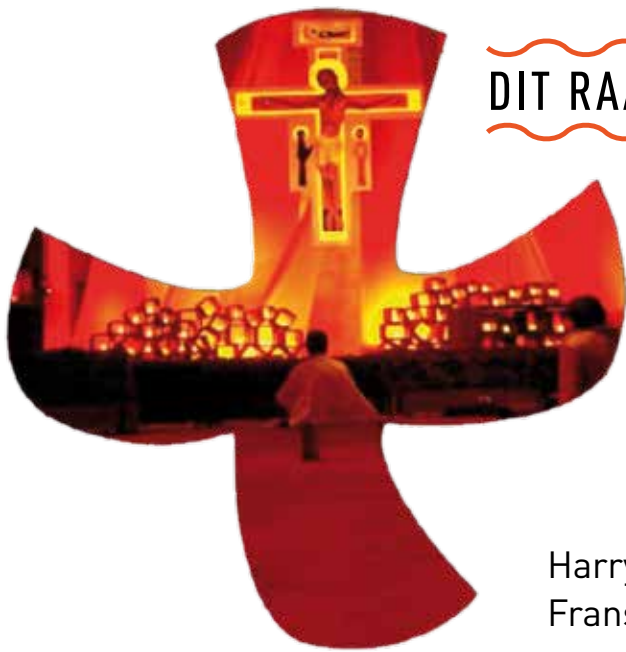
Maar wat overblijft moet wel een plekje hebben. We stoppen het niet weer in de kast, want dan wordt het opgevreten door de zilvervisjes. Die zijn er ook..."

Leo Festen runt de boekenmarkt

Gildelid Leo Festen organiseert jaarlijks de boeken- en relikmarkt in de pastorie van de Jacobuskerk. "Er staat van alles, maar het merendeel is natuurlijk romans en spannende boeken. Dat loopt heel goed. Ik krijg de boeken van de mensen uit de parochie en soms door een legaat. Het huis moet dan worden opgeruimd. Zo hebben we een aantal mooie kunstboeken gekregen. Voor twee kwartjes of een euro koop je bij ons een lekker leesboek. Er zijn ook liefhebbers die komen voor heel bijzondere boeken. Dat is natuurlijk altijd een beetje een gok. Het is goed om te vertellen dat we naast de boeken ook grammofonplaten en CD's hebben en natuurlijk de religieuze artikelen: ik denk

aan Mariabeeldjes en rozenkransen. De verkoop levert altijd weer een paar honderd euro op en dat is mooi meegenomen".

DIT RAAKT ME...

Samen in stilte aanwezig zijn...

Harry Timmermans komt vaak in het Franse Taizé. Wat raakt hem?

Het raakt me elke keer, als ik met zo'n tweeduizend jongelui in de Verzoeningskerk in Taizé de stilte mag consumeren. Gewone jongens en meisjes uit heel Europa komen daar, om elke dag drie keer tien minuten stil te zijn met elkaar. Stilte dwingt je om alleen met jezelf te zijn. Je hoeft niet te luisteren naar een voorganger die jou vertelt wat je moet doen, geen man die uitlegt hoe je een tekst uit de bijbel moet interpreteren. Nee, geen woorden, geen geluid, je bent helemaal op jezelf aangewezen.

Deze zomer ben ik weer in Taizé geweest. Een dag eerder had een man in Nice, 563 kilometer verderop, met een vrachtwagen dood, verwondingen en immens verdriet veroorzaakt. Een man die op die manier iets duidelijk wilde maken. Een ideologie, verwoord door mensen die hij ongetwijfeld wilde volgen, bracht hem tot deze vreselijke actie. Woorden kunnen veel geven, ze kunnen ook veel kapot maken. En het gaat er ook nog eens om hoe we de uitgesproken woorden interpreteren. Giftige woorden hebben hem tot deze daad aanzet. Zijn overlevende slachtoffers moeten hun

weg weer vinden met troostende en bemoedigende woorden.

Het gebruik van woorden om macht over anderen uit te oefenen, kan geweld veroorzaken. Ik vrees dat beïn-

*Geen woorden,
geen geluid, je bent
helemaal op jezelf
aangewezen*

vloeding door ons, de rijke, westerse landen, veel agressie en wanhoop oplevert. Er wordt geogst, wat ooit gezaaid is.

Terug naar de stilte van Taizé, in aanwezigheid van al die kansrijke jongeren. Niemand die zegt waar we over na moeten denken, niemand die corrigeert of moraliseert. Er zijn geen woorden die God zelf gesproken zou hebben, er zijn geen leerstellingen die in de afgelopen eeuwen geformuleerd zijn. Ik ben met mezelf, mogelijk met God, die eindelijk tijd krijgt om zich even te laten horen aan mij...

Wat heeft zo'n aanslag mij te vertellen? Wat heb ik gedaan om terroristen een ander gevoel te geven? Voor wie heb ik de laatste tijd het kansrijke verschil willen maken?

Ik ben stil... 🙏

In Maassluis zijn er de komende tijd, maandelijks Taizévieringen op de zondagen.

De vieringen beginnen om 17.00 uur, het koor oefent vanaf 16.40 uur.

16 oktober, Immanuëlkerk

13 november, Petrus en Pauluskerk

11 december (adventviering), Petrus en Pauluskerk.

In Vlaardingingen zijn er vieringen op **25 september**, Bethelkerk, Burg. Verkadesingel 26. En op **27 november**, Heilige Lucaskerk. Aanvang: 19.00 uur.

In Rotterdam kun je op vrijdagmiddag samen vieren in de sfeer van Taizé. **Wekelijks** om half 6, in de Paradijskerk op de Nieuwe Binnenweg.

Werken en vieren in deelgemeenschap APP

door Marianne Soors

In de deelgemeenschap Andreas, Petrus en Paulus in Maassluis is het laatste half jaar hard gewerkt. De Sint Barbarabegraafplaats kreeg eind 2015 een nieuwe beschoeiing. Vervolgens werden de grafstenen rechtgezet en dode bomen verwijderd. Na de laatste activiteiten, het aanbrennen van nieuwe beplanting en een nieuw kruis, ziet het kerkhof er weer piekfijn uit. Een andere

grote klus was het schoonmaken van het kerkgebouw. Een sponsor, die onze deelgemeenschap goed gezind is, stelde

een hoogwerker ter beschikking. Vrijwilligers gingen aan de slag en het resultaat is zoals u op de foto kunt zien, indrukwekkend.

Naast werken werd er ook gevierd. Op 26 juni was het Andreas, Petrus en Paulusfeest. Na twee vergaderavonden, waarop het draaiboek werd aangepast, kon de vaste voorbereidingsgroep vanaf zaterdag 25 juni aan de slag. Stoelen,

tafels, tenten, BBQ-apparaten, koelkast, geluidsapparatuur, haring- en ijskar werden her en der in Maassluis opgehaald en op basis van een uitgedacht plan op het kerkplein neergezet, uitgetest en zonodig grondig schoongemaakt. Ondertussen werd bij parochianen thuis allerlei lekkers gebakken en werd er begonnen met het voorbereiden van de salades.

Het achtste sacrament

Op zondag 24 juli wachtte de mensen die in de basiliek naar de Mis waren geweest, een verrassing: buiten op het kerkplein stonden tafeltjes met daarop kannen koffie en thee, bekertjes en schalen koekjes. Omdat er in de vakantieperiode geen koffiedrinken in de Wilgenburg was, had de pastoraatsgroep bedacht dat het leuk zou zijn om de kerkgangers zo te verrassen met koffie in de openlucht. Vaak blijven mensen na de Mis nog even buiten staan praten, en nu konden zij dat, helemaal onverwacht, doen onder het genot van een kopje koffie of thee. Er werd gretig gebruik van gemaakt!

Koffiedrinken na de Mis wordt ook wel eens 'het achtste sacrament' genoemd. Dit omdat we elkaar daarbij kunnen ontmoeten en een beetje leren kennen. Zo is het ook een manier om aan de gemeenschap te bouwen. Dat we dit nu buiten in de zomerzon konden beleven, maakte het extra waardevol. Dit was zeker voor herhaling vatbaar!

Gerarda Havermans-van Mourik, lid
pastoraatsgroep Liduinabasiliek

De groep was op zondag 26 juni alweer om 7.30 uur aanwezig om het plein definitief in te richten. Na een indrukwekkende Eucharistieviering gingen de parochianen *linea recta* naar het zonovergoten Andreasplein, met koffie/thee, limonade, verschillende soorten lekkere cakes, boterkoek en baklava. Voor de kinderen waren er te versieren eierkoekjes, allerlei spellen, een groot springkussen en natuurlijk goochelaar Tony Chen. Onder het genot van een glaasje smulden we vervolgens van voortreffelijke haring en smakelijke pannenkoeken,

van verrukkelijke salades bij de goed verzorgde barbecue en als afsluiting een ijskoud schepijsje.

De verloting van de vele door parochianen geschonken cadeaus was een succes. De Paaskaars van 2015 werd geschonken aan pastor Henri Egging als dank het vele werk voor onze deelgemeenschap in het afgelopen jaar.

Het feest heeft het gevoel van saamhorigheid in onze deelgemeenschap verder versterkt. Het, mede door de velen sponsoren, batige saldo van dit feest zal geheel ten goede komen aan onze geloofsgemeenschap.

Een plek van stilte en gebed

Elke maand ben ik aan het surveilleren in de basiliek, op vrijdag of op zaterdag. Op zaterdagmiddag 9 juli telden we veertig mensen. Een impressie van een drukke én ook stille middag.

door **Lidwien Meijer**

Het is tegen tweeën. De basiliek is al twee uur open voor bezoekers die de kerk komen bekijken en misschien iets willen kopen. In die twee uren is de kerk meer een museum. Vanaf 14.00 uur is het een gebedshuis en de bezoekers moeten stilte in acht nemen. Het winkeltje is opgeruimd, de monstrans wordt uitgesteld in de Liduinakapel. De hele middag zijn daar mensen aan het bidden.

Samen met Annie Dingenouts ben ik vandaag present om op te letten. Ik zoek een stoel, vrij vooraan, aan de zijkant. Daar kan ik ook op rustige momenten wat zitten lezen of schrijven, want drie uur is een lange tijd.

Pastoor Hagen uit Wassenaar is vandaag een uur lang aanwezig om biecht te horen. Twee mensen zitten al te wachten, waaronder een jonge vrouw, rond de 25 jaar, schat ik, met een kleine lawaaijige peuter. Mijn laatste biecht was vijftig jaar geleden. Maar juist jongeren lijkt het weer meer aan te spreken.

Kleine kaartjes

Op de plaats waar vorig jaar de Liduinatentoonstelling was, is nu een kleine tentoonstelling over de werken van barmhartigheid. Zes schilderijen beelden de werken uit. Ze zijn geschilderd door Nelly Devilée uit Hazerswoude, eind jaren 90.

Ook staat er een mand met kleine kaartjes, bijbelteksten rond Gods barmhartigheid en er zijn kleurplaten voor de kinderen.

Twintig groepen tot nu toe!

De jonge moeder gaat de biechtstoel in. Ze trekt haar peuter ook naar binnen. Daar hoor ik het kleintje nu en dan nog roepen, enigszins gedempt. Pastoor Hagen zal dit uur ononderbroken biecht horen.

Er komen veel jonge mensen de kerk in lopen, met rugzakjes om. Het is duidelijk al vakantie. Maar ook ouderen, die vaak herinneringen hebben aan de kerk: "Ik ben hier gevormd... ik ben hier getrouwd... ik ben hier gedoopt... ik was hier 61 jaar geleden voor het laatst". Het was er weer allemaal vanmiddag.

Bedevaartgroepen en rondleidingen tot nu toe

15 januari	twintig pelgrims uit ter Aar
7 februari	Emanuël-gemeenschap
9 april	pelgrims uit Lisse
9 april	vijftien klassen van Spieringshoek, rondleiding door R. Poels en J. Lips
23 april	parochie Maria Sterre der Zee, Den Haag
21 mei	groep uit Duitsland, rondleiding
21 mei	eucharistieviering met tachtig nieuwe katholieken, Mgr. Van den Hende
12 juni	tweehonderdvijftig Vietnamezen, met twee eigen priesters
15 juni	Geloofsgroep Samuel
16 juni	pelgrims uit Leiden, lof
18 juni	Engelstalige pelgrims, rondleiding
25 juni	Broeders van het H. Graf, vespers en rondleidig
26 juni	vijftig pelgrims van de St. Maartenparochie uit Voorburg
27 juli	Christoffelparochie uit Rotterdam
20 augustus	rondleiding door Ruud Poels
27 augustus	St. Nicolaasparochie uit Zoetermeer.

Allerlei groepen in de basiliek

In dit Heilig Jaar van Barmhartigheid mogen we heel veel bezoekers verwelkomen. Naast de mensen die naar de basiliek komen op de open dagen, vrijdag en zaterdag, zijn er vele groepen met bedevaartgangers, twintig groepen tot nu toe! Soms komen ze voor een rondleiding, soms om door de Heilige Deur te gaan, vaak ook voor het 'totaal-pakket' van Heilige Deur – biecht – eucharistie. Groepen van 20, 80, 50, 200, 300 personen, vaak komen ze met hun eigen priesters, die dan de eucharistie vieren. Jongeren, ouderen, buitenlanders (Fransen, Duitsers, Engelsen, Vietnamezen) met eigen vervoer of bussen-vol!

Zondag 12 juni was bijvoorbeeld zo'n bedevaartsdag; zeker driehonderd Vietnamese gelovigen uit de regio Rotterdam zorgden voor een volle kerk. Eerst werd gezamenlijk de Kruisweg gebeden en gezongen. Daarna kwam iedereen opnieuw binnen, nu door de Heilige Deur, voorafgegaan door de gebeden van hun twee priesters. Na de lange, intense, gezongen Heilige Mis - zeker voor de vele kinderen een oefening in geduld - was er buiten nog een samenzijn met koffie en broodjes. Het is prachtig om dit te mogen en kunnen bieden!

Met grote dank aan allen die bijdragen aan het goede verloop en vaak ook de logistieke verzorging. Een speciaal woord van erkentelijkheid voor mevrouw Thea Bakker, die als geen ander betrokken is, altijd aanspreekbaar en dienstbaar, hulp en vraagbaak voor iedereen! En ik noem Leo de Kaper, de coördinator van de open dagen. Ook alle suppoosten, dank!

Cintha van den Toorn pastoraatsgroep

Soms is er even niemand en dan denk ik wel eens: 'Wat doen we hier.' En dan ineens zie je mensen verspreid door de kerk lopen en gaan zitten, kaarsen opsteken en knielen, fotograferen en wachten. Vandaag waren het er ongeveer veertig. Een mooi aantal.

"Bedankt dat we hier zo mogen bidden," zei een mevrouw, terwijl ze me een hand gaf. Ze had wel een half uur bij de monstrans gekniel.

Het was weer een inspirerende, rustgevende middag. 🙏

Vredesweek, Vrede verbindt...

Wandelen, spreken, muziek en lezing...

De vredesweek, 16 tot 25 september, biedt vele activiteiten. Hieronder het programma van ambassadestad Vlaardingen en van Schiedam.

Vrijdagavond 16 september

Opening van de vredesweek, in samenwerking met diverse levensbeschouwingen.
Aansluitend workshop symbolisch bloemschikken.
Aanvang 19.30 uur, Kerk van de Nazarener, Zwanensingel 1, Vlaardingen

Zaterdagmiddag 17 september

Welkom aan alle vluchtelingen die vanaf begin 2015 in Vlaardingen zijn komen wonen. Met muziek en zang en een korte toespraak. Met eigen gebakken taart en koek. Ook is er de presentatie van een nieuw boekje 'Welkom!' Er is veel gelegenheid om elkaar te ontmoeten.
Aanvang 14.00 uur - tot 16.30 uur, H. Lucaskerk, Hoogstraat 26, Vlaardingen

Zaterdagmiddag 17 september

Kraam Vredesweek Schiedam. Voorbijgangers worden op interactieve wijze geattendeerd op de start van de Vredesweek. Er is PAX-materiaal beschikbaar en andere informatie.
Plaats: Winkelcentrum Spaland. Tijd: 12-16 uur

Zondagmorgen 18 september

Oecumenische dienst in het teken van de vredesweek Jacobuskerk, Kerkweg, Schiedam. Aanvang 11 uur.

Zondagmiddag 18 september

Culturele lezing over Syrië door mevrouw drs. Willy Atema.

Met Syrische muziek op de 'alud', door Ahmad Ahmad, voorheen muziekleraar aan de Damascus-universiteit.
Aanvang 15.00 uur, De Windwijzer, Schiedamseweg 95, Vlaardingen

Maandagochtend 19 september

Workshops. Platform Ander Vlaardingen en KADE40 geven een aantal workshops theater, muziek, fotografie, dichten en schilderen voor taalklassen van Vluchtelingenwerk en voor leerlingen van de internationale schakelklassen van Het College Vos.
Kade 40 - Westhavenkade 40, Vlaardingen

Woensdagavond 21 september

Informatie- en gespreksavond op de Internationale Dag van de Vrede, georganiseerd door PAX en Gemeente Vlaardingen. Allerlei Vlaardingers komen aan het woord, met hun verschillende visies op onze angstige(?) en gespleten(?) lokale samenleving.
Wij willen als PAX aan de wereld bouwen en bruggen slaan; Vrede verbindt!
Aanvang 19.45 uur, De Harmonie, Stadsgehoorzaal, Schiedamseweg 51, Vlaardingen

Donderdagavond 22 september

Cultuur Verbindt. Een avond met dichters, muzikanten

en verhalenvertellers. Wat mensen verbindt om in vrede met elkaar te leven, is ook het delen van hun cultuur, van liederen, verhalen, dans, beeldende kunst, maaltijden, mode. Juan Heinsohn en Rob van Herwaarden zullen de verschillende bijdragen aan elkaar praten en inspirerende filmpjes laten zien over verbinding, ontmoeting en vrede.

Aanvang 19.30 uur. De Windwijzer, Schiedamseweg 95, Vlaardingen

Zaterdag 24 september

Expositie in Vlaardingen. Er worden werkstukken tentoongesteld en gepresenteerd, omkleed met enkele muziektredens. Amnesty, Vluchtelingenwerk, de Wereldwinkel e.a. staan er met een informatie- en verkoopstandje.

KADE 40 - Westhavenkade 40

Zaterdag 24 september

Expositie in Schiedam. Kunstwerken over vrede; kinderen van scholen en kerken in Schiedam-Noord hebben hun vredeswens uitgebeeld.

Er is tevens een kraam met PAX-materiaal. Bezoekers kunnen zelf een vredeswens uiten. Rond 15 uur zal een delegatie uit de kindergemeenteraad bekendmaken welke kunstwerken hen het meest aanspreken.

Tijd: 10-16 uur. Plaats: de oude gymzaal op de her-nieuwde Kloosterplaats, tussen Broersvest en Broersveld.

Zondagmorgen 25 september

Oecumenische kerkdienst met als thema: Vrede verbindt. Hoe houden we de kaars van de hoop brandend? Aanvang 10.00 uur. Bethelkerk, Burg. Verkadesingel, Vlaardingen

Voorgangers: Ds. Guus Fröberg en Lidwien Meijer.

Zondagmiddag 25 september

Walk of Peace. Wandelen voor vrede met onderweg korte, verbindende activiteiten en bijzondere ontmoetingen in gebedshuizen en op andere betekenisvolle plekken.

Aanvang 14.00 uur. Start: nadere berichtgeving volgt.

De hele week

Films. Het Wenneker Cinema in Schiedam besteedt in de programmering apart aandacht aan de vredesweek. Let op nadere aankondigingen!

www.wennekercinema.nl

Vrede Verbindt... vluchtelingen verbinden

Het thema voor de Vredesweek 2016 is Vrede Verbindt. Een tijdloos thema, dat wij in Schiedam, Vlaardingen en Maassluis dit jaar actualiseren door aandacht te vragen voor onze verantwoordelijkheden met betrekking tot vluchtelingen, lokaal en wereldwijd.

Wij worden gevraagd bruggenbouwers in conflictgebieden te blijven steunen én om zelf bruggenbouwers te zijn, voor de nieuwkomers die hun land hebben moeten ontvluchten én voor onze stadsgenoten, die achterdochtig of vijandig staan tegenover

de komst van de vluchtelingen. Wij streven naar vrede niet alleen in de conflictlanden, maar ook lokaal.

David de Beer, ambassadeur van Vrede, Vlaardingen

Vrede verbindt... in onze eigen samenleving?

De tegenstanders van de opvang van vluchtelingen zijn vaak zichtbaar in de media. Het komt er nu op aan de verbindende krachten te organiseren en zichtbaar te maken. Wat kunnen wij daaraan bij dragen? In juni is de landelijke campagne gestart met als oproep Stay Human! Blijf menselijk. Toon compassie. PAX behoort tot de initiatiefnemers samen met o.a. Vluchtelingenwerk, Humanitas, Unicef en Oxfam. Tijdens de vredesweek kunnen wij bijdragen aan de campagne Stay Human!

Stay Human is een oproep om – ondanks vragen en bezorgdheid – vluchtelingen altijd te blijven zien als mensen. En om respectvol om te gaan met wie een ander standpunt inneemt dan jij. www.stayhuman.nu

Jan Gruiters, directeur landelijk vredesbeweging PAX

Afscheid Theo Riemersma, algemeen directeur SIKO

Op woensdag 15 juni, heeft Theo Riemersma afscheid genomen als directeur van Stichting SIKO voor Interconfessioneel en Katholiek Onderwijs. Er was een feestelijke middag voor hem georganiseerd. De Stadgehoorzaal in Vlaardingen was gevuld met leerkrachten, leerlingen en genodigden. Theo had aangegeven dat de kinderen ook een belangrijke plaats moesten hebben. Tien kinderen (van elke school één) vertelden wat hen gelukkig maakte. Volgens Theo Riemersma moet onderwijs draaien om geluk! De kinderen vertelden mooie, leuke en ontroerende verhalen.

De sprekers werden afgewisseld door optredens van het kinderkoor 'Klasse' van een van de scholen en het koor 'Glorious Touch', waarin ook verschillende leerkrachten van SIKO meezingen.

Theo hield zelf ook een toespraak. Hij keek daarin terug op het onderwijs van de afgelopen 44 jaren. Daarbij sprak hij een aantal hartenkreten uit. Een ervan geven we hier weer. "Verhalen vertellen verdwijnt langzaam uit het onderwijs. Ook het vertellen van verhalen uit de bijbel, verhalen die ons 'op de been houden', verdwijnen en ontnemen ons de mooie gelegenheid om ook door verhalen vertellen

invulling te geven aan de christelijke identiteit van SIKO. Ook op onze scholen verdwijnen die verhalen langzamerhand. Ik vind dat jammer, wees zuinig op de identiteit van SIKO. SIKO is een stichting voor bijzonder onderwijs. Laat dan ook zien en merken en gebruik de momenten waarop je je kunt en wilt onderscheiden."

Bijzonder was dat hij de namen van de kinderen noemde, die in de loop van die 44 jaar overleden.

Als afscheidscadeau had Theo geld gevraagd voor de stichting in Kenia waarvoor hij zich inzet. Bijzonder is altijd geweest dat Theo, als zoon van een protestantse dominee, in 1999 werd aangesteld als directeur van een Katholieke Onderwijsstichting.

De cheque van € 2200 die Theo van zijn scholen, zijn collega's en leerlingen ontving is uiteraard ook bestemd voor projecten in Kenia. 🇰🇪

Gelukkig met mijn kleinkinderen

Kinderen vertellen over wat hen gelukkig maakt, op het afscheidsfeest, 15 juni.

Komende en gaande algemeen directeur. Theo geeft het stokje door aan Annet Dries

Vlaardingen had een Kerkterras deze zomer

Iedereen in Vlaardingen kent het Zomerterras: de laatste drie weekenden in de zomervakantie staat het Oranjepark bol van activiteiten, voor elk wat wils. Voor de kinderen knutselen en kindercircus, een muur waar iedereen zijn of haar lief en leed kan delen en diverse soorten muziek.

Dit jaar was er een primeur met een oecumenische viering, met als thema Thank God, met een ad hoc koor en muzikale ondersteuning van de band 'Je zal het maar in huis hebben'. Iedereen, van welke gezindte of zonder gezindte was op 21 augustus welkom.

Verschillende protestante kerken, waaronder de Bethelkerk, Kerkcentrum Holy, Centrum-West, de Volle Evangelie Gemeente Vlaardingen zijn samen met de Willibrorddeelgemeenschap de afgelopen maanden in de weer geweest om een viering te maken voor alle Vlaardingse. Een mooi nieuw initiatief om niet alleen de muziek van het Zomerterras te delen, maar ook met elkaar, als geloofsgemeenschappen, ons geloof te vieren. Verschillende kerken, waaronder de Lucaskerk waren gesloten, om iedereen in de gelegenheid te stellen naar deze viering toe te gaan. Diaken Taco van der Meer, is in de viering mee voorgegaan.

Paul Snoeren

AANBOD GELOOFSVERDIEPING TOT 1 JANUARI 2017

IN PAROCHIE DE GOEDE HERDER
MAASSLUIS - VLAARDINGEN - SCHIEDAM

AANBOD GELOOFSVERDIEPING 2016-2017

In het vorige nummer heeft u kunnen lezen dat de werkgroep geloofsverdieping aan het eind van het werkseizoen 2015-2016 is gestopt. 'Dooft de vlam van het aanbod geloofsverdieping hiermee?', was de vraag. 'Nee', klonk het antwoord met enige bravoure. Maar spannend was het wel! Uit bijgaand overzicht kunt u afleiden

dat de vlam zeker niet zal doven. Vanuit de deelgemeenschappen zijn er allerlei initiatieven. Men hoopt dat er vanuit de hele parochie mensen zullen deelnemen. Hoe meer zielen, hoe meer vreugd!

In dit katern leest u de activiteiten die in de maanden september tot en met december worden georganiseerd. Ze worden eerst in schema gezet

en daarna per activiteit uitgebreid toegelicht. Zo kunt u nu al uw keuze maken en de data in uw agenda reserveren. Aan het eind van het katern leest u hoe u zich kunt aanmelden.

Kees Koeleman, portefeuillehouder geloofsverdieping
Elly Barendregt, medewerker pastoraal team.

ACTIVITEIT	WANNEER	WAAR
IN SCHIEDAM		
Religieuze ervaringen in een moderne film	Donderdagmiddag 6,13 en 20 oktober van 14.00-16.30 uur	St. Jan de Doper-Visitatie
Zangworkshop. Thema 'Licht en Donker' met een vesperviering	Zondagmiddag 9 oktober van 13.00 – 15.30 uur	St. Jan de Doper-Visitatie
Nakaarten	Dinsdagochtend 11 oktober om 10.00 uur	H.H. Jacobus en Martinus
Jezelf overstijgen	Donderdagavonden 27 oktober en 3 november van 20.00 – 22.00 uur	De Wilgenburg - achter de Liduina basiliek
Adventskrans maken	Donderdagmiddag 24 november van 14.00 – 16.00 uur	St. Jan de Doper-Visitatie
IN VLAARDINGEN		
Mediteren kun je leren Meditatietraining voor beginners	Maandag 10 oktober van 20.00 -22.00 uur. Bij voldoende belangstelling vervolg. Minimaal 7 deelnemers	Pax Christikerk
Pastorale ontmoetingen Ds. Nico ter Linden vertelt	Vrijdagavond 7 oktober om 20.00 uur	H. Lucas kerk
Meditatieve bijbelavonden	Vrijdagavonden 14 oktober en 11 november van 20.00 – 22.00 uur. Bij voldoende belangstelling vervolg.	Pax Christikerk
Geloven bij het leven	Maandagavonden 7 en 21 november van 19.30 - 21.30 uur.	H. Lucaskerk
Adventskrans maken	Vrijdagavond 25 november van 19.30 – 21.30 uur.	Pax Christikerk
IN MAASSLUIS		
Adventskrans maken	Zaterdag 26 november van 11.00 uur - ca. 13.00 uur.	Andreas, Petrus en Paulus kerk
Andere activiteiten die in de parochie worden georganiseerd		
ACTIVITEIT	WANNEER	WAAR
Avonden verzorgd door de heer Fr.Rosier	26 oktober 9 november, 23 en 30 november, 7 en 14 december. Aanvang 19.30 uur	H. Hartkerk Wilgenburg (achter de Liduina basiliek)

Religieuze ervaringen in een moderne film

INHOUD

In onze West Europese Christelijke cultuur wordt veel religieuze ervaring overgedragen via de taal: in uiteenzettingen, gebeden, teksten uit heilige boeken, preken. Er zijn ook andere 'talen' om te spreken over De Onnoembare, zoals muziek en gedichten, schilderijen en beelden, en

de imposante ruimtewerking van kathedralen.

Ook de film kan ons in contact brengen met het Mysterie. Je komt het tegen in films als *Het zevende zegel*, in een film over Hildegard von Bingen of over de Boeddha en *Het leven van Pi*. Of het verhaal van de oude herder in Zuid Italië, wiens leven verweven is met

zijn geiten en met de natuur: *Le quattro volte*. Wij zullen een keuze moeten maken. Maar steeds zullen we attent zijn op de 'Echo van Eeuwigheid', die in deze films mee klinkt. Komt u mee zoeken?

VORM EN BEGELEIDING

Inleiding op de film, vertoning film en nagesprek.

Begeleiding: pater L. de Jong o.p., in samenwerking met Leerhuis Spiritualiteit.

PLAATS

St. Jan de Doper – Visitatie, Mgr. Nolenslaan 99, Schiedam (hoek Liefstinckplein).

DATUM EN TIJD

Donderdagmiddag 6,13 en 20 oktober 2016 van 14.00-16.30 uur.

KOSTEN

Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Zangworkshop. Thema 'Licht en Donker' met een vesperviering

INHOUD

We oefenen samen liederen in rond het thema Licht en Donker: liederen voor gebruik bij Advent en Kerstmis én liederen die het hele jaar te gebruiken zijn.

Bij de in te studeren liederen wordt aanvullend informatie gegeven over de tekstdichters en componisten.

We sluiten de workshop af met een Vesperviering, waarin enkele liederen uit de workshop gezongen worden.

VORM EN BEGELEIDING

Workshop in een ontspannen sfeer in de kerkzaal van de deelgemeenschap St. Jan de Doper-Visitatie; iedereen – koorzanger of niet – is van harte welkom.

Begeleiding: Lidwien Meijer en Wim van der Steen.

PLAATS

Deelgemeenschap St. Jan de Doper-Visitatie, Mgr. Nolenslaan 99, Schiedam (hoek Liefstinckplein). (makkelijk te bereiken met trein, tram en metro).

DATUM

Zondag 9 oktober 2016

start: 13.00 uur

pauze (met koffie/thee): ± 14.30 uur

Vesperviering: 15.00 - ± 15.30 uur.

KOSTEN

Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Nakaarten

INHOUD

Er waren eens drie steenhouders. Op een warme dag, terwijl ze aan het zwoegen waren in de brandende zon, kwam er een wandelaar langs. "Wat doen jullie daar?", vroeg de nieuwsgierige voorbijganger. "Stenen houwen, dat zie je toch!", antwoordde de eerste steenhouwer. De tweede zei: "Ik ben bezig geld te verdienen voor mijn gezin". De derde staakte zijn arbeid, keek de voorbijganger aan en zei vol trots en overtuiging: "Ik? Ik bouw een kathedraal!"

VORM EN BEGELEIDING

Aansluitend op de marktmiss van 9.00 uur drinken we samen koffie en kiezen een verhalenkaart (zie bovenstaande voorbeeld). Daarna vertellen we elkaar wat ons in het verhaal aanspreekt en wat we er in de praktijk mee kunnen. Begeleiding: pastoraatsgroep Jacobuskerk.

PLAATS

pastorie Jacobuskerk, Kerkweg 51, Schiedam.

DATUM EN TIJD

Dinsdag 11 oktober 2016 om 10.00 uur.

KOSTEN

Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Jezelf overstijgen

INHOUD

Naast de zeven concrete Werken van Barmhartigheid zijn er ook de zeven Geestelijke Werken: de twijfelenden raad geven; de bedroefden troosten; de zondaars vermanen;

lastige mensen geduldig verdragen; bidden voor levenden en doden; onwetenden onderrichten; beledigingen vergeven.

Wie zichzelf tracht te overstijgen vindt in de geestelijke werken van barmhartigheid

gedachten en denkbeelden tot innerlijke groei.

... Voorwaar een hele uitdaging!

VORM EN BEGELEIDING

In twee avonden zoeken we naar de vertaalslag van de oude woorden naar nieuwe begrippen en beelden rondom onze omgang met elkaar.

Begeleider: pastor Kees Koeleman.

PLAATS

De Wilgenburg, achter de Liduinabasiliek. Parkeren: parkeerterrein links voor de kerk (gratis).

Datum en tijd

Donderdagavonden 27 oktober en 3 november van 20.00 - 22.00 uur (inloop vanaf 19.45 uur).

KOSTEN

Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Mediteren kun je leren

INHOUD

Veel beginners willen gaan mediteren, bijvoorbeeld om het lichaam te ontspannen, de concentratie te vergroten, beter te slapen, gelukkiger te worden. Er zijn veel soorten meditatie, maar in de basis komen ze allemaal op hetzelfde neer. Het gaat erom je aandacht in het hier en nu te houden. Op zoek gaan naar wie je diep van binnen bent. Mediteren kan je leven positief veranderen. Maar wat is het? Hoe moet je mediteren? Dat kun je leren tijdens de trainingsavonden in de Pax Christi kerk. U bent van harte welkom.

VORM

Vier avonden meditatietraining voor beginners.

BEGELEIDING

Pastor Avin Kunnekkadan, SVD.

PLAATS Pax Christikerk, Reigerlaan 51, Vlaardingen

DATUM Maandagavond 10 oktober van 20.00 - 22.00 uur (inloop vanaf 19.45 uur). Bij voldoende belangstelling worden de volgende avonden in overleg afgesproken.

AANMELDEN

Vooraf aanmelden is gewenst, bij voorkeur via het e-mailadres:

geloofsverdieping@goedeherderparochie.nl (vermelden: mediteren kun je leren), of via de intekenformulieren in de hal van de H.Lucas- of Pax Christikerk.

Minimaal aantal deelnemers: 7.

Heeft u vragen? Neem gerust contact op met pater Avin Kunnekkadan via: ispavin@gmail.com

KOSTEN

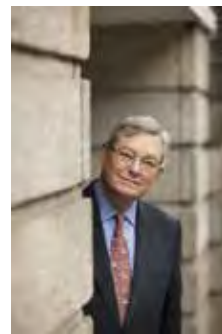
Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Pastorale ontmoetingen

Ds. Nico ter Linden vertelt

INHOUD

Onze Lieve Heer heeft vreemde kostgangers. Nico ter Linden heeft er vele mogen ontmoeten in zijn werkzaam leven:

in de dorpspastorie van Stompertoren, in de gevangenis van Alkmaar, in een ziekenhuis in Nijmegen, en gedurende vele jaren in de Westerkerk in Amsterdam.

Over deze ontmoetingen komt hij vertellen, met zijn gevatte, relativerende verteltrant. Iedere toehoorder zal zichzelf er soms in kunnen herkennen.

VORM EN BEGELEIDING

Ds. Nico ter Linden vertelt verhalen, afgewisseld met muzikale momenten.

PLAATS

H. Lucaskerk, Hoogstraat 26, Vlaardingen.

DATUM EN TIJD

Vrijdagavond 7 oktober 2016, aanvang 20.00 uur (inloop vanaf 19.45).

KOSTEN

Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Meditatieve bijbelavonden

INHOUD

Tijdens deze avonden lezen we de bekende bijbelverhalen op een andere manier. We gaan ze 'naar binnen lezen'. Ze gebeuren niet ergens buiten ons, in die oude, andere wereld, maar binnen in ons, iedere dag opnieuw. Ze hebben ieder van ons, persoonlijk, op dit moment in ons leven iets te zeggen. Naar deze persoonlijke betekenis gaan we op zoek.

VORM

De avond wordt vormgegeven door de deelnemers zelf.

We lezen de bijbeltekst van de komende zondag met elkaar hardop, nemen de tijd in stilte om ieder voor zich te kijken wat er in ons opkomt na

het lezen. Daarna wisselen we uit, horen we wat het verhaal ieder van ons te zeggen heeft. Zo zien we het verhaal vanuit vele perspectieven en ervaren we het verhaal met ons hart.

Bijbelkennis is niet noodzakelijk.

BEGELEIDING

Henny Schot.

PLAATS

Pax Christi kerk, Reigerlaan 51, Vlaardingen.

Data en tijd

Vrijdagavonden 14 oktober en 11 november, van 20.00-22.00 uur. (inloop vanaf 19.15).

AANMELDEN

Vooraf aanmelden is noodzakelijk, bij voorkeur via het e-mailadres:

geloofsverdieping@goedeherderparochie.nl of via de internetlijsten in de hal van de H. Lucas of Pax Christikerk. Het maximum aantal deelnemers per groep is 8. Zijn er meer aanmeldingen, dan plannen we extra data.

Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Geloven bij het leven

INHOUD

'Geloven' is een vreemd woord. Wanneer iemand zegt 'ik geloof dat..', bedoelt zij waarschijnlijk dat zij iets vermoedt, iets denkt te weten. Maar als iemand tegen je zegt 'ik geloof in jou', dan is het bedoeld als een bevestiging. De ander geeft jou vertrouwen.

Als wij de geloofsbelijdenis zeggen, dan beamen wij dat die oude woorden over God waarheid zijn. Toch zijn de eerste woorden van de geloofsbelijdenis niet 'ik geloof dat..', maar 'ik geloof in God'. Eigenlijk begint 'in God geloven' niet met kennis, maar met een houding: ik vertrouw op God, ik verlaat mij op Hem.

In twee avonden staan wij stil bij de woorden van de geloofsbelijdenis (het Symbolon van Nicea-Constantinopel en de Twaalf Artikelen van het geloof) en wat die kunnen betekenen in ons leven.

BEGELEIDING

Begeleiding: pastor Henri Egging.

PLAATS

H. Lucaskerk, Hoogstraat 26, 3131 BN Vlaardingen.

DATUM EN TIJD

Maandagavonden 7 en 21 november 19.30 – 21.30 uur (inloop vanaf 19.15).

KOSTEN

Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Een dagje naar het klooster

Rond twaalf mensen uit onze parochie gingen op zaterdag 25 juni mee naar de O.L.Vrouwe abdij in Oosterhout. Hier leven zusters Benedictinessen.

We begonnen met een Heilige Mis in de grote, sobere kloosterkerk. Ik telde ongeveer twintig zusters, waaronder twee novices die witte sluiers droegen. De vaste gezangen waren in het Latijn. Het was mooi om samen met de zusters de communie te ontvangen. Er waren nog meer gasten, waaronder een groep uit Soest.

Na de koffie was er een gezamenlijk gesprek. Zuster Hildegard verzamelde al onze vragen. Veel vragen betroffen het kloosterleven. "Het is een heel gewoon leven", zei de zuster, "maar we leven wel radicaal, als ongehuwden, in een gemeenschap. We hebben weinig vluchtwegen."

Hoe zie je het of iemand roeping heeft? "Benedictus zegt hierover: zoekt iemand werkelijk God, of zichzelf. Verlang je ernaar te leven met God als prioriteit?"

Vervolgens verdiepten we ons in psalm 139. Ik dacht dat ik deze psalm goed kende, maar de zuster bracht voor mij nieuwe elementen aan de oppervlakte. "Kies eens twee regels, die je raken. Wat hebben die je te zeggen? Hoe reageer

je op deze boodschap?"

Ik koos de regels: 'Wonderlijk zoals U mij kent, het gaat mijn begrip te boven.'

De maaltijd was in stilte, voor sommigen even wennen. Maar we konden onder het kauwen de wijsheid van psalm 139 rustig herkauwen.

De onvermoeibare zuster Hildegard liet ons ook uitgebreid de kerk zien. In de zestiger jaren is de kerk versoberd, de strakke stijl van de Bossche school, met twee duidelijke figuren erin: de rechthoek: beeld voor de wereld met zijn vier

windrichtingen, een begin en een einde. Daarnaast de cirkel: symbool voor het oneindige, het goddelijke.

In de kapel komen de wereld en God samen.

Vlakbij de abdij is Catharinadal, een klooster van de zusters Norbertinessen. Het was mooi daar even naar toe te wandelen, door een laan met geurende lindebomen.

"Elk jaar organiseren we in Vlaardingen een heel weekend naar de O.L. Vrouwe abdij", vertelde Anne van der Horst.

"Wie zin heeft, kan mee volgend jaar." Dit aanbod zal te zijner tijd in dit blad worden opgenomen.

Lidwien Meijer

Zelf een Adventskrans maken

INHOUD

In Schiedam, Vlaardingen en Maassluis is er een workshop *Adventskrans maken*.

In de stad en in onze huizen zie je na Sinterklaas de glinsterende kerstsfeer al volop! Maar in de kerk houden we het bij de Adventskrans, met vier kaarsen. Het is mooi om thuis ook zo'n krans te hebben staan, om het verlangen naar het licht langzaam te laten groeien...

In de workshop staan we stil bij de betekenis van de Adventskrans. Hoe is het gebruik ontstaan? Welke symboliek vind je erin terug?

We maken vervolgens onze eigen krans. Zo wordt het geloof met de handen beleefd en gestalte gegeven.

DATUM EN TIJD

Zaterdag 26 november van 11.00 uur tot ca. 13.00 uur.

AANMELDEN

Vóór 17 november via e-mailadres: geloofsverdieping@goedeherderparochie.nl (vermelden: workshop adventskrans maken Maassluis).

KOSTEN

Een bijdrage van € 12,50, i.v.m. de aanschaf van materialen.

De adressen van de diverse kerken waar de activiteiten worden gehouden vindt u voorin het blad *Kerk aan de Waterweg*.

In verband met de organisatie is het prettig wanneer u zich aanmeldt voor de activiteit(en) waaraan u wilt deelnemen, bij voorkeur via e-mailadres geloofsverdieping@goedeherderparochie.nl of telefonisch bij het secretariaat van uw kerk.

Wilt u meer informatie over een activiteit dan kunt u dit ook via bovenstaand e-mailadres opvragen.

Let op: hoe u zich moet aanmelden voor de andere activiteiten die in onze parochie worden aangeboden staat in de desbetreffende nadere informatie.

Vlaardingen

VORM EN BEGELEIDING

Een avond creatief bezig zijn, begeleid door Sandra van 't Oor, Jetske Burggraaf en Elly Barendregt. Voor materiaal wordt gezorgd.

PLAATS

Pax Christi kerk, Reigerlaan 51, Vlaardingen.

DATUM EN TIJD

Vrijdagavond 25 november van 19.30 tot ca. 21.30 uur (inloop vanaf 19.15).

AANMELDEN

In verband met de aanschaf van de materialen, is aanmelden vooraf noodzakelijk. Dit kan tot en met 17 november, bij voorkeur via het e-mailadres: geloofsverdieping@goedeherderparochie.nl (vermelden: workshop adventskrans maken Vlaardingen), of via de intekenformulieren in de hal van de H.Lucas- of Pax Christikerk.

Kosten

€ 12,50 inclusief materiaal, koffie/thee.

Maassluis

VORM EN BEGELEIDING

Onder begeleiding maken van een eigen adventskrans, terwijl mondeling uitleg gegeven wordt, die ook op schrift mee naar huis genomen kan worden. Begeleider(s): parochianen.

PLAATS

Andreas, Petrus en Pauluskerk, Andreasplein 1, Maassluis.

Schiedam

VORM

Workshop waarbij de deelgemeenschap voor het materiaal zorgt.

Iedere deelnemer maakt zijn eigen adventskrans.

Begeleiding Anneke van der Steen en Suze van der Meijs.

PLAATS

St. Jan de Doper – Visitatie, Mgr. Nolenslaan 99 (hoek Lieftinckplein).

DATUM EN TIJD

Donderdagmiddag 24 november 2016 van 14.00-16.00 uur.

AANMELDEN

Dit kan tot en met 17 november, via het e-mailadres: info@sintjan-visitatie.nl of via de intekenformulieren in de hal van de kerk.

KOSTEN

Een vrijwillige bijdrage wordt op prijs gesteld.

Impressie van een bijzondere reis

Lourdes is meer dan bidden en baden

Van 21 tot 30 mei ging de Limburgse bedevaart naar Lourdes. Dertien parochianen van de Goede Herder sloten zich hierbij aan. Met vliegtuig of bus trokken ze samen op. Een impressie.

door Marga Huiskens

Wie Lourdes zegt denkt 'grot, bron, heel veel toeristen en souvenirwinkel-tjes, walmende kaarsen in alle maten', of misschien denkt u aan 'Maria, Bernadette, lichtprocessie, eucharistievieringen, rozenkransen, zieken en begeleiders, stoeten geestelijken en de bronwaterbaden', zeg maar de bedevaartkant van Lourdes. Toch hebben we op onze Lourdesreis ervaren, dat wat hierboven opgesomd staat niet alles is. Lourdes is meer! Dat méér, wat is dat dan? Het is moeilijk te beschrijven. Hoe geef je het weer: de sfeer, de saamhorigheid en het ondergedompeld zijn in – en deel uit maken van - een grotere entiteit?

De Tukkers

Ruimschoots tevoren waren de bedevaartgangers al bijeengekomen. Loes van der List, gepokt en gemazeld in de *hospitalité*, maakte ons – tijdens de voorbereidingsavonden – enthousiast. Mede door haar warm pleidooi, zette menigeen zijn mitsen en maren overboord en werd er ingeschreven voor een bus- of vliegreis naar Lourdes.

Toen zondagavond de vliegtuiggroep kersvers in Lourdes aan het diner zat, hadden de – later binnenvallende – touringcarpassagiers al twee reisdagen indrukken opgedaan. Heel apart was, dat onderweg in de bus, de 'Tukkers', die voor driekwart de bus bevolkten, met verve de catering verzorgden. Met het 'verdiende' geld, financierden zij hun goede doel: het bekostigen van een Lourdesreis voor minder draagkrachtigen.

Loepzuiver

Enmaal in Lourdes verenigd, vormden wij,

Lourdes-gangers van parochie De Goede Herder

DGH'ers (Goede Herders), een gelijkgestemd/eendrachtig clubje. Gezamenlijk namen we deel aan de vieringen, samen gingen we door de poort van de Barmhartigheid, meezingend met het betoverende lied: *Misericordes sicut pater*. We namen deel aan een winderige eucharistieviering bij de grot, we liepen met brandende kaarsjes in de lichtprocessie en sloten aan bij de sacramentsprocessie.

We waren overweldigd door de internationale mis in een kale betonnen ruimte met toch de sfeer van een Sint Pieter. We luisterden naar de loepzuiver gezongen vespers, door engelachtige Carmelzusters en we kochten hun zalige zelfgemaakte bonbons. Zichtbaar aangedaan waren we bij de intenties, uitgesproken op de laatste dag.

Niet te geloven, allemaal waren we door Lourdes geraakt, ieder op zijn of haar eigen wijze. Ook afzonderlijk struinden we door Lourdes, maar elke avond dwarrelden we neer in de hotellounge en voorzien van een drankje, praatten we bij.

Er kwam veel te snel aan dit alles een eind. De luchtpassagiers stapten in de bus naar het vliegveld en de busreizigers hadden nog twee mooie dagen voor de boeg in Nevers, Vezelay en Nancy. 🇫🇷

Kun je tijd maken?

'Heb je even?' Dit was het thema van de Zondag-plus op 19 juni. Het eerste scheppingsverhaal stond centraal, in woord en beeld. Ook kon men zich verdiepen in de eigen prioriteiten en er was tijd voor Vlaardingse vluchtelingen.

door **Antoinette van Rutten**

God schenkt tijd en ruimte

Tijdens de Zondag-plus stond Genesis 1 centraal, het eerste scheppingsverhaal. Het éérste scheppingsverhaal? Is er dan ook een tweede? Inderdaad!

In dit tweede scheppingsverhaal eindigt God niet met de schepping van de mens maar begint Hij er juist mee. Beide verhalen staan broederlijk naast elkaar. Alleen al dit gegeven maakt iets duidelijk. In de scheppingsverhalen gaat het niet om de vraag hoe het allemaal begonnen is maar waar het allemaal óm begonnen is.

Waartoe zijn wij op aarde? 'Om beeld van God te zijn', zegt Genesis 1. God kán eenvoudig niet zonder de mens. Hij moet het hebben van mensen die een voorbeeld aan Hem nemen. En nu is het een heel ander verhaal geworden, want God doet drie dingen. Op de eerste plaats schenkt Hij mensen de tijd (dag 1 en 4). En het tweede dat God geeft is: ruimte om te leven (dag 2 en 5 én dag 3 en 6). Voor ons mensen betekent dit dat wij ook elkáár tijd en ruimte dienen te geven. Een school kan leerlingen opjagen, maar zij hebben ook tijd en ruimte nodig om zich te ontplooiën. Een bedrijf kan gericht zijn op winst, maar

werknemers moeten ook kunnen ademen. Je kunt – kijkend naar de vluchtelingenstromen – zeggen: wij hebben vooral aan onszelf te denken,

maar het ligt in de lijn van het eerste scheppingsverhaal om te zeggen: Wij moeten ruimte voor hen vinden.

God doet nóg iets in het eerste scheppingsverhaal: 'Op de zevende dag rustte God van het werk dat Hij verricht had'. Het is duidelijk waarom de schrijver dit vertelt: omdat de mens geschapen is naar Gods beeld en gelijkenis zou de mens óók af en toe van ophouden moeten weten. De joodse zevenarmige kandelaar (Menorah) maakt het belang van rust als geen ander

duidelijk. De middelste arm stelt de zevende dag voor, de sabbat, de rust. Hij draágt de zes andere armen van de kandelaar, die de werkdagen voorstellen. Valt de middelste weg, dan hebben de andere houders van de kandelaar geen enkel verband. Hij vormt de dragende kracht voor de andere dagen. Het is de grond van je bestaan.

Kees Koeleman

De zondag-plus was deze keer alleen in Vlaardingen en het was goed om te zien dat ook mensen uit Schiedam en Maassluis naar de Lucaskerk waren gekomen. Ook mensen uit Syrië en Eritrea mochten we verwelkomen. Zo had zich een aardige groep mensen verzameld die het motto van de zondag-plus, de vraag 'Heb je even?' hadden beantwoord met 'Ja'. Ik nam deel aan de workshop 'Priori-tijd'. We stonden stil bij de begrippen 'tijd' en 'tijd maken'. Kun je tijd maken? Een minuut is een

minuut. Daar valt weinig aan te veranderen. Maar waarom lijkt de ene minuut ineens langer of korter? Hoe we tijd ervaren lijkt de sleutel te zijn om tijd te kunnen maken. Een boeiend onderwerp om samen over na te denken.

Hierna kreeg elke workshop zijn plekje in de gezamenlijke viering. Een mooie afsluiting. Om daarna nog heerlijk de tijd te nemen om na te praten bij koffie en een broodje. Ik was blij dat ik tijd had gemaakt voor deze inspirerende Zondag-plus! 🙏

In gesprek met vluchtelingen

Bij deze workshop waren zeventien deelnemers: vier Syriërs, drie Eritreeers en tien parochianen. De startvraag werd aan de parochianen gesteld: waarom kozen ze voor deze workshop? Uit de antwoorden bleek dat ze de verhalen van vluchtelingen persoonlijk wilden horen. Graag wilden ze gastvrijheid laten zien en ontmoetingsplekken creëren. Vanuit het besef dat het mensen zijn zoals wij, en dat je er samen iets van moet maken.

De volgende vraag werd aan de vluchtelingen gesteld: waarom zijn jullie naar Nederland gekomen en hoe verliep jullie reis naar hier?

Vanuit Eritrea is men gevlucht omdat men niet meer verplicht in militaire dienst wilde, zonder perspectief en zonder vrijheid. Het was een lange tocht door de Sahara, met wrede mensensmokkelaars. Velen overleefden het niet door de hitte en barre omstandigheden. Ook de boottocht vanuit Libië naar Italië was zwaar, te veel mensen op kleine boten, velen zijn verdronken. Vanuit Syrië is men gevlucht voor het oorlogsgeweld: hele wijken waren gebombardeerd en in sommige gevallen was er te weinig voedsel. Via vluchtelingenkampen in Libanon en Turkije is men met de boot naar Griekenland gegaan. In de kampen was het leven zwaar.

Wat zijn de wensen voor het leven hier in Nederland?

In Nederland zoekt men vrijheid, rust en de kans een nieuw leven te starten. De vluchtelingen willen zo gauw mogelijk Nederlands leren om mee te kunnen doen en contact met de Vlaardingers te hebben. Graag willen ze de stad leren kennen. Vooral de jongeren willen hun studies weer oppakken. "We willen graag met respect voor elkaar, in vrijheid verder leven."

Bernard Hemme, parochiaan en vrijwilliger bij VluchtelingenWerk

MANNENKOOR ZOEKT LEDEN

Het RK mannenkoor 'In Honorem Dei' van de deelgemeenschap St. Liduina-O.L. Vrouw Rozenkrans heeft met succes een nieuwe Mis gezongen in de basiliek: de *Missa in Honorem Angelorum*, gecomponeerd door Jan Nieland (1903-1963). Het is een fraai driestemmig mannenkoorwerk met een kenmerkend 'Nieland-geluid'. Het ligt in de bedoeling dat wij deze Mis, in de zeer nabije toekomst ook gaan uitvoeren in Den Haag-Loosduinen.

Wij kunnen dit werk, met trots, toevoegen aan de serie van acht motetten (vierstemmig) van dezelfde componist. Deze motetten zingen wij met regelmaat in de basiliek.

Met veel plezier blijven we verder elke zondag (om 9.30 uur) de wisselende Gregoriaanse gezangen uitvoeren. Deze worden altijd aangevuld met meerstemmige, vaste gezangen uit diverse missen. Ongeveer 10 missen en

54 motetten staan op ons Latijnse repertoire, allen bij tourbeurt gezongen.

Ons 'buiten de deur'-optreden van 10 april jl. in de Laurenskerk te Rotterdam is dermate goed ontvangen dat ons koor wederom is uitgenodigd! Wij gaan daar in de Goede week van 2017, Gregoriaans zingen uit het *Officium tenebrarum* (de donkere Metten). Dit alles onder leiding van onze organist-dirigent Bas van Houte.

Meezingen? Wij repeteren op dinsdagavond 20.30 uur in de Wilgenburg, Land van Ris 6, Schiedam, achter de basiliek.

Gaarne contact opnemen met F.

de Jong, tel. 06-22666819.

Wij houden u op de hoogte in een volgende uitgave van dit blad.

F. de Jong (publiciteit)

Nieuw in Maassluis: Het Middenkoor

Zingen is dubbel bidden volgens kerkvader Augustinus (354-430).

Onze deelgemeenschap Andreas Petrus en Paulus heeft, na de fusie van beide dames- en herenkoren, nog drie koren. Dat is een rijk bezit. Als je in groep drie zit van de basisschool, dan leer je lezen, en mag je op het Andreas kinderkoor. Heb je je vormsel gedaan? Dan kun je doorstromen naar het jongerenkoor *To Be Continued*. Ben je rond de dertig? Dan kun je naar het Andreas Petrus en Pauluskoor. Maar de gemiddelde leeftijd van dit koor is vrij hoog en menig jongere ziet daar vanaf.

Er ontstaat dus een groot gat tussen het jongerenkoor en het dames- en herenkoor.

Toch is er behoefte om te zingen in een koor, als je tussen de 30 en de 60 jaar bent.

Om aan die behoefte te voldoen hebben wij, Peter en Janny Bergmans, het Middenkoor opgericht. In december hebben we een aankondiging gedaan voor het starten hiervan. We streefden naar minimaal twaalf koorleden (geen idee of het aantal apostelen hiermee te

maken heeft) en er bleek voldoende belangstelling te zijn. In mei zijn we met de repetities gestart.

Op dinsdagavond in de on-even weken repeteren we in de Petrus en Pauluskerk, van 20.00 uur tot 22.00 uur. We willen twee à drie keer in het jaar een viering/project verzorgen.

Dus... ben je tussen de 30 en 60 jaar, vind je zingen leuk, en/of bespeel je een muziekinstrument, heb je tijd? Kom dan naar de Petrus en Pauluskerk, Andreasplein 1, Maassluis en doe mee.

Heb je nog vragen? Je kunt ons mailen: pejamana@kabelfoon.nl of na 18.00 uur even bellen naar: Peter en Janny Bergmans, telefoon 0641 358 075.

Het zijn geweldige ontmoetingen

Hoe reageer je als ineens twee 'vreemdelingen' de kerk inkomen op zondagmorgen? Riek Wouters ervaart: "We kunnen ervan leren."

Iedere zondag staat er iemand van de welkomstgroep bij de ingang van de kerk. Ik maak deel uit van deze groep en op een zondag in mei was het mijn beurt om iedereen welkom te heten.

Heel vaak zijn het bekende mensen die je ziet, de eigen parochianen, maar die dag was het anders.

Deze zondag was het een feestelijke zondag, er waren communicantjes. Het werd een mooie speciale viering.

Voor mij werd de viering extra speciaal omdat die dag twee jonge mannen de kerk in kwamen en zij leken geen Nederlanders. Ik probeerde met ze te praten, maar dat was moei-

lijk omdat zij nauwelijks Nederlands spraken. Ze werden uitgenodigd om na de viering mee te gaan om koffie drinken aan de overkant in de Werf, wat voor veel mensen een gezellige gewoonte is. En ja ze gingen mee.

Het was even moeilijk te ontdekken

Ze gaan drie dagen per week naar taalles

uit welk land zij kwamen, maar dankzij veel handgebaren en de hulp van de *translate app* op de mobiel kwamen we erachter dat het Syrische mannen waren. Vluchtelingen met een verblijfsstatus, gevlucht voor het geweld en erg bang. Ze zijn orthodoxe christenen en dat is tegenwoordig in een land als Syrië niet zo handig, om zo te zeggen.

Zij voelen zich het meest thuis in

een katholieke kerk en kwamen eerst lopend en nu fietsend naar de Jacobuskerk.

Komt goed

Wat een ervaring deze ontmoeting, intussen weten wij dat het vreselijk moet zijn om alles achter te laten, familie, vrienden, bezittingen. Hoe blij zijn deze mannen met Nederlandse contacten. Ze gaan drie dagen per week naar taalles en buiten de les absorberen ze alles wat Nederlands is.

Slapen op een stuk schuimrubber is niet zo comfortabel en slapen op de bank omdat je in je slaapkamer geen gordijnen hebt, dat is ook niet fijn. Maar de mannen zeggen steeds: "Geeft niets, komt goed, beetje bij beetje!" En dat *beetje* is nu ook opgelost. We hebben het er een beetje druk mee maar wat krijgen we terug? Geloof het of niet: heel veel plezier. Lachen om uitspraakfouten. Trotse blikken als een woord goed uitgesproken wordt. Ook dat zij het grappig vinden dat onze kerk (al) 125 jaar bestaat en die van hen al vanaf het jaar 575. En gastvrij zijn? We kunnen ervan leren. Gastvrijheid zit in hun genen, denk ik.

We hebben een paar keer bij ze gegeten en dat was heel lekker. En het is ook leuk als zij Nederlands eten waarderen en meehelpen in de keuken, om te zien hoe het klaar gemaakt wordt en dan direct leren hoe de voorwerpen heten. Kortom geweldige ontmoetingen. En weet u wat de heren zeggen is als je binnenkomt of als je gaat eten? "Welkom, welkom." 🍷

Riek Wouters

Paul en Cora verhuizen naar woongemeenschap

Een nieuwe uitdaging in Eindhoven

Ze zijn actief in de deelgemeenschap in Vlaardingen, en waren ook in Afrika werkzaam. Nu vertrekken ze naar Eindhoven, naar de Hoogstraatgemeenschap. Wat bezielt Cora en Paul Snoeren? Ze vertellen het zelf.

door Cora en Paul Snoeren

Tien jaar geleden zijn wij in Vlaardingen komen wonen. De jaren ervoor woonden we drie jaar in Mamfe, Kameroen.

Er was daar net een nieuw bisdom opgericht. Cora werkte er in het diocesane ziekenhuis en Paul als coördinator in de bouw voor het bisdom. Daarnaast was hij actief bij het organiseren van boeren.

We hebben ook drie jaar in Nairobi (Kenia) gewoond, in een centrum voor de opvang van straatkinderen. Van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat waren we met de kinderen in de weer: 's ochtends wekken en naar school brengen, overdag de bouw begeleiden van het nieuwe centrum of voedsel op diverse plaatsen in de stad ophalen. 's Avonds was er huiswerkbegeleiding en kinderen naar bed brengen.

Meer doen

In Vlaardingen werden we actief in de Lucaskerk. Paul is nu twee jaar coördinator van de pastoraatsgroep en ook portefeuillehouder MOV. Cora is actief in de doop- en vormselwerkgroep, en organiseert samen met anderen het kerstbuffet op Tweede kerstdag.

Met onze ervaring in Afrika in het achterhoofd willen we meer doen dan wat we nu doen: een betaalde baan, zorgen voor de ouders en vrijwilligerswerk in en buiten de kerk. We hebben het gevoel dat we meer willen én kunnen betekenen voor de samenleving, zoals mensen die dat nodig hebben (tijdelijk) onderdak bieden.

*Elkaar
in de hand
werken*

We beseften dat ons huidige leven geen goede basis vormt voor deze opvang. We kwamen uit bij het gemeenschapsleven dat we kennen uit de periode in Nairobi, waar we in een internationale gemeenschap van Salesianen van don Bosco gewerkt en samengeleefd hebben.

We gingen ons oriënteren om ons aan te sluiten bij een bestaande woongemeenschap; we dachten eraan om zelf een woongemeenschap te starten met andere gezinnen, alleenstaanden of koppels. Dit bleek niet zo makkelijk te zijn en kostte aardig wat tijd. Toen stuitte we op een leefgemeenschap die helemaal aan onze dromen lijkt te voldoen: De Hoogstraatgemeenschap in Eindhoven. Alleen, die lag op de verkeerde plaats. Het was niet de bedoeling om de Randstad uit te gaan. Al was het alleen maar om de banen die we hier hebben. Maar ja...

Uitgangspunten van de Hoogstraatgemeenschap

We ervaren groot onrecht - tegenstellingen - ongelijkheid in onze wereld. Daaruit volgt dat we kiezen voor sociale gerechtigheid. We laten ons ook beïnvloeden door het goede wat gebeurt dichtbij, in dit gebouw en veraf. Omdat we de wereld zien als een eenheid blijven we zoeken naar gelijkwaardigheid voor ieder mens.

Ons verlangen naar sociale gerechtigheid verbindt ons. Ieder van ons heeft daar een eigen accent in; we weten dat van elkaar en daardoor worden ieders mogelijkheden (talenten) gezuiverd, versterkt en ondersteund. Ons motto is 'Elkaar in de hand werken'. We willen elkaar oproepen dat ieder zich mag ontwikkelen waartoe zij/hij zich geroepen voelt.

We geven dakloze vluchtelingen tijdelijk onderdak, een plek om thuis te komen. We ondersteunen hun eigen initiatieven om te werken aan een nieuwe toekomst, voor zover mogelijk. 'Dat zij hier beter weggaan dan ze gekomen zijn'. Zij geven ons een ruimere kijk op andere culturen en leren ons met respect omgaan met ieder mens.

We ondersteunen 'Vluchtelingen in de Knel' in het streven naar de zelfstandigheid van de vluchteling.

Door de opvang van vluchtelingen krijgen we inzicht in de onrechtvaardige systemen die wereldwijd mensen onderdrukt; arm, hongerig en ziek maken. We komen daartegen in opstand en houden waken opdat we zelf die ongelijkheid niet gewoon gaan vinden.

We hebben een netwerk 'Humaan omgaan met vluchtelingen' opgericht. In deze werkgroep geven Nederlanders en vluchtelingen informatie over de situatie van asielzoekers, via een nieuwsbrief.

Tijdens het Politiek Avond Gebed (zes keer per jaar) wordt inzicht gegeven in de maatschappelijke structuren, is er een tijd voor bezinning en gelegenheid voor spontane inbreng van de bezoekers.

We ondersteunen de andere groepen in het gebouw, die ook aandacht geven aan mensen aan de onderkant. Zij beïnvloeden ons en we laten ons raken door wat zij doen. We scheppen de voorwaarden opdat er zich een geest van goedheid ontwikkelt. In de sfeer van ons huis ontvangen we elkaar spontaan en hartelijk.

We hebben een open houding tot de Vriendenkring. We scheppen voorwaarden om de initiatieven van de Kring een kans te geven. Wederzijds willen we als Hoogstraatgemeenschap en Vriendenkring elkaar inspireren, ondersteunen en verbreden

We hebben een open houding tot het Stichtingsbestuur. Als Hoogstraatgemeenschap zien we het als onze opdracht de andere organisaties in het gebouw op te blijven roepen tot gezamenlijkheid. Het is geen verzamelgebouw maar we zijn één in ons streven naar kansen voor iedereen. 'Wat samen kan samen doen als het om mensen gaat.' We kiezen voor een milieuvriendelijke en eenvoudige leefstijl: we eten groenten die het seizoen ons biedt; we eten weinig vlees; we gebruiken zoveel mogelijk natuurvoedingsproducten en natuurlijke schoonmaakmiddelen. We letten erop dat we producten kopen waarvoor de producent een eerlijke prijs heeft gekregen. We reizen als het kan met het openbaar vervoer of nemen de fiets. Om werk en leefstijl tot eenheid te laten groeien en om door te blijven gaan hebben we momenten van rust, stilte en gebed nodig.

De Hoogstraatgemeenschap

Op dit moment bestaat de Hoogstraatgemeenschap uit vier zusters van Liefde en een echtpaar. Dertig jaar geleden kregen deze zusters van het hoofdbestuur van de zusters van Schijndel groen licht om 'iets' te doen met het vrijwel lege klooster in Eindhoven. Zij kregen het vrij snel vol met allerlei groepen: opvang van asielzoekers, opvang van kinderen die extra zorg nodig hebben, Emaus Tweedehandskleding, begeleiding van mensen die dat nodig hebben, organisatie de Omslag, die een duurzame samenleving voorstaat. De Grieks Orthodoxe kerk trok in de kapel.

Nu de jongste zuster tachtig jaar geworden is

(en de oudste 95!), vinden de zusters het hoog tijd om de Hoogstraatgemeenschap over te dragen aan een jongere generatie.

Wij voelen ons, samen met een gezin uit de buurt van Eindhoven, vereerd dat wij uitgekozen zijn deze taak over te nemen en uit te bouwen naar deze tijd.

Wij gaan met nieuwe mensen deze gemeenschap voortzetten. Wij gaan onze eigen invulling hieraan geven, zoals wij denken dat het in deze tijd past. Hier en daar zullen we het anders gaan doen dan de zusters. Maar het gedachtegoed, de rode draad van de zusters, zal ook onze leidraad zijn. 🙏

Twaalf jaar schoolklassen op bezoek

Ervaren van spirituele ruimte

In groepjes van vijf gaan ze door de kerk, leerlingen van groep 3 en 7. Wat leren ze van de speurtocht in de Heilig Hartkerk?

door Jolanda Konings

De geur van wierook

Sinds 2005 organiseert de Heilig Hartkerk de *Speurtocht door de kerk* voor de groepen 3 en 7 van basisscholen. Doel is de kinderen – en begeleiders – wat bij te brengen over het katholieke geloof. Om ze te raken, te laten ervaren dat ze met persoonlijke vragen terecht kunnen bij de kerk.

De leerlingen gaan in groepjes van ongeveer vijf onder begeleiding van – meestal – ouders door de kerk. Door opdrachten die ze in hun speurtochtboekjes maken, leren ze over liturgische kleuren, de achtergrond van de naam van de kerk, wierook, de architectuur van het kerkgebouw, Liduina en Maria, het orgel, de levensboom en sacramenten. De grotere kinderen van groep 7 gaan een klein stukje de kerktoeren in, horen over de klokken en – wat altijd indruk maakt – over de onderduikers die zich verstopt hielden in het dak van de kerk. Ze vernemen over de razzia van november 1944 en over mensen van verschillende nationaliteiten die goede en slechte keuzes maakten.

Favoriet plan

De speurtochten zijn ontstaan na enkele denksessies met basisscholen. De Willibrorduschool, de Jozefschool en de Bernardusschool

zijn in 2004 met de toenmalige pastoraatsgroep om de tafel gaan zitten, om te bezien wat school en kerk – behalve de schoolvieringen – nog meer voor elkaar konden betekenen. De speurtocht door de kerk kwam als favoriet plan uit de bus. De gezinswerkgroep en twee vrijwilligers met onderwijservaring ontwikkelden de speurtocht. Met behulp van een detailfoto van een plek in de kerk – elk groepje zoekt steeds de plek in de kerk die op de foto staat – gaan ze langs verschillende posten. Op sommige plekken is er uitleg door een ‘gids’, op andere posten doet een kistje met materialen en een instructie de rest.

Kenmerkend voor de opdrachten die de leerlingen krijgen, is dat het geen kennisvragen betreffen; het is niet de bedoeling dat de kinderen het gevoel krijgen dat ze aan een quiz meedoen. De elementen die aan bod komen, worden in de belevingswereld van de kinderen geplaatst. Ze tekenen, kleuren, knippen en plakken, ontwerpen een glas-in-loodraam, ‘beleven’ orgelklanken, kijken goed rond, zoeken symboliek, gebruiken hun reukorgaan, schrijven een intentie en steken een kaarsje op. Centraal in de opdrachten staat het ervaren van de spirituele ruimte die de kerk biedt.

‘Excursie naar de kerk?’

Mand met rozen

De Liduinakapel bevat verschillende elementen die met kinderen te maken hebben. In de kapel bevindt zich de levensboom, met kruisjes van dopelingen, communicanten en vormelingen. En de meeste afbeeldingen zijn kindgericht. Zo liet glaskunstenaar Henk van Kooy zich bij zijn gebrandschilderde ramen van Liduina inspireren door de speurtochten. De (toen) 13-jarige Käthe de Wolf beschilderde speciaal voor de speurtochten de koepel, waarbij zij parallellen trok tussen de opofferingsgezindheid van de schaatsende(!) hoofdfiguren uit de populaire Disneyfilm 'Frozen' en Liduina, die zich na een schaatsongeval door jarenlang lijden opofferde om zielen te redden. Beeldtaal die niet zo gebruikelijk is in een kerk, maar die goed aansluit bij de belevingswereld van basisscholieren.

In een hoek van de kapel staat een grote mand met rozen. Kinderen bevestigen hun wens – 'voor iemand anders, niet voor jezelf, jongens!' – aan een roos, het symbool van Liduina. Er komen prachtige intenties op papier, opgetekend door kinderen die net hebben leren schrijven of al wat meer ervaren zijn (zie kader). Een enkele keer begint een kind opeens over een overleden broertje of zusje, waar klasgenoten en soms ook de leerkracht eerder geen weet van hadden.

Blijbel

Het boek waar in de kerk uit voorgelezen wordt? Dat is de Blijbel. En daar boven – wijzend naar de koorzolder – daar woont God. Een ander kind meldt dat hij het gek vindt dat het dak niet instort.

De kinderen van groep 7 komen soms een beetje onwillig naar de kerk gelopen of gefietst. 'excursie naar de k rrek?' Steevast willen de leerlingen niet weg als het tijd is om te gaan. 'Juf ik vond het cool. Mag ik nog één kaarsje opsteken, voor mijn hondje?' Ook begeleidende ouders komen een beetje opgetild de kerk uit. 'Nou weet ik waarom de Liduinastraat in Schiedam, Liduinastraat heet. Mag ik zo'n boekje van de kerk meenemen?' Per jaar komen gemiddeld 8 schoolklassen van 25 tot 35 leerlingen en per klas 5 tot 8 begeleiders. De drukker heeft inmiddels 3500 boekjes gemaakt!

Bij de Levensboom

'Mag ik nog één kaarsje opsteken, voor mijn hondje?'

De bijzondere insteek van de speurtochten is buiten de parochie niet onopgemerkt gebleven. Zo berichtten het bisdomblad Tussenbeide en het Katholiek Nieuwsblad er over en kwam de NTR Schooltv filmopnames maken. Inmiddels is er een versie ontwikkeld voor middelbare scholieren – een middelbare school met veel leerlingen met een moslimachtergrond meldde zich voor de speurtocht, na er over gelezen te hebben. Er is een versie voor Open Monumentendag en een versie voor ouders van communicanten. Leerlingen van Scholengemeenschap Spieringhoek die hun maatschappelijke stage bij de Heilig Hartkerk lopen, helpen bij het voorbereiden en klaarzetten van de speurtochten. Met plezier blijft de kerk haar deuren wijd open zetten voor de speurtochten. Hoort u tijdens schooltijd alle klokken van de Heilig Hartkerk luiden? Dan worden kinderen welkom geheten  f uitgeluid. 🕯

Een kaars bij Maria

Een bloemlezing van de gebedsintenties

Dat mijn oma de operatie overleeft---
Ik wens vreden op aarde---
Voor iedereen die in armoede leeft---
Opa ik wou dat ik jau kon zien, maar gelukkig heb ik een foto van jau---
Ik hou van de hir---
Ik zou zo graag willen dat iedereen gelukkig is, is dat goet?---
ledur mens is aardug---
Voor de zus die ik niet ken, veel geluk---
Dat we altijd vrienden blijven, groepje C---
Ik wens dat papa altijd ooferal mee kan---
Lieve opa hep je het fijn in de heemol?---
Ik mis me moeder en vader---
Uw bent lief Liduina, groetjes van

Brandje blussen

Met een tentkerk en al die brandende kaarsen ligt een ongeluk in een klein hoekje. Maassluise vrijwilligers kregen les in brandbestrijding.

door **Janny Bergmans**

Op woensdag 24 maart mocht een groep vrijwilligers van de deelgemeenschap Andreas, Petrus en Paulus uit Maassluis, komen kijken in de brandweerkazerne. De vrijwillige brandweerman Stephan had aangeboden om de groep vrijwilligers, die al een aantal jaren de EHBO/bedrijfshulpverlening verzorgt in de kerk, een cursusavond 'Brandje blussen' aan te bieden. Niet gek als je ziet hoeveel kaarsen er per week gebrand worden in 'de tent'. Stephan verzorgde een interactieve cursusavond. We werden gastvrij ontvangen en de waxinelichtjes zorgden voor een gezellige sfeer. Wist u dat een waxinelichtje dat in een bakje water staat, langer brandt?

Kaarsvet

Allerlei vragen kwamen aan de orde. Zo kwamen we te weten dat de branddriehoek of brandcirkel de drie belangrijkste factoren weergeven die spelen bij een brand: brandbare stof of brandstof, zuurstof, ontbrandings-temperatuur. Blussen van branden zal lukken door het wegnemen van één of meer van deze factoren: als er geen brandstof meer is, zal de brand doven.

Verder worden vijf brandklassen onderscheiden. Ten eerste het branden van vaste stoffen van doorgaans organische oorsprong, welke in het algemeen onder gloedvorming verbranden (klasse A). Dan het branden van

vloeibare of vloeibaar wordende stoffen (klasse B). Vervolgens het branden van gassen (klasse C), het branden van metalen (klasse D). Tenslotte het branden van door oververhitting tot zelfontbranding gekomen olie of vet in frituurapparaten (klasse E).

Blussers

Ook werden allerlei verschillende brandblussers getoond. Sproei-schuimblussers zijn vrijwel overal inzetbaar, zeer gebruikersvriendelijk en effectief. Bovendien is de nevenschade nihil en wordt het milieu door de blusstof niet of nauwelijks belast. Koolzuursneeuwblussers worden ook wel CO₂-blussers genoemd. Ze zijn geschikt voor het blussen van vloeistofbranden (klasse B) en branden in onder spanning staande apparatuur. Poederblussers onderscheiden zich door een uitstekende bluscapaciteit. Ze kunnen universeel ingezet worden voor het blussen van vaste-stofbranden, vloeistof- en gasbranden (brandklassen A, B en C).

Allerlei blusmateriaal

De branddriehoek

De brandhaspel/brandslang is een slang die gebruikt wordt voor het transporteren van water ten behoeve van brandbestrijding. In veel gebouwen als scholen, kantoren en bedrijven zijn brandslanghaspels verplicht aanwezig. Brandslanghaspels zijn alleen geschikt voor brandklasse A (vaste stoffen).

Een blusdeken of branddeken is een deken die over een vuur is heen te leggen om het in een vroeg stadium te doven.

Poedernevel

Je moet als brandweerman toch wel een beetje pyromaan zijn. Stephan had twee bakken waar hij vuur in maakte door middel van een gasfles. Aan ons de eer om die vlammen te doven. Onder aanmoediging van de hele groep werd er flink geblust.

Je moet als brandweerman toch wel een beetje pyromaan zijn

Als laatste moest er een echt brandje geblust worden. Ria mocht het doen. Ze kreeg twee brandblussers en moest zelf bepalen welke van de twee voor deze brand geschikt was. Nu hadden we net geleerd dat je beter geen poederblusser kan gebruiken, omdat dit veel schade kan toebrengen aan bijvoorbeeld elektrische apparatuur.

Ria ging voortvarend aan de slag, met de poederblusser! De brand was supersnel geblust, de poeder lag ver op het plein en we werden gehuld in poedernevel.

Al met al was het een zeer leerzame avond. We hopen onze verkregen informatie nooit te hoeven gebruiken, maar het is zeer zinvol te weten hoe en waarvoor je de blusmiddelen kunt gebruiken. 🚒

Broeder Coert Biesjot doet tijdelijke professie

Op maandag 11 juli, de feestdag van de Heilige Benedictus, heeft 'onze' Coert Biesjot zijn tijdelijke professie gedaan in de St. Willibrords Abdij, in Doetinchem. Dit betekent dat hij zich nu voor drie jaar heeft verbonden aan het kloosterleven. Daarna volgt, als dat zijn wens is, de eeuwige professie.

Het uitspreken van zijn belofte gebeurde tijdens de Eucharistieviering. Daarbij waren alle broeders aanwezig, Coerts ouders en broer en nog enkele genodigden. Thea Bakker en ik mochten ook aanwezig zijn. Het was een indrukwekkend moment in Coerts leven; dit leven als monnik maakt hem zichtbaar gelukkig en ontspannen.

Nadien dronken wij koffie met elkaar, en waren nog aanwezig bij de middag-gebedsdienst.

Wij zijn dankbaar dat we dit met hem mochten meebeleven.

Cintha van den Toorn

Rozenkrans bidden in Schiedam-Noord

In de maanden mei en oktober staat traditioneel het bidden van de rozenkrans centraal.

In Schiedam Noord doen we dit nog steeds.

We begonnen er al lang geleden mee, in de Martinuskerk, in de Mariakapel op dinsdagavond. Na de sluiting van de Martinuskerk zijn we op zoek gegaan naar een locatie in de buurt, om door te gaan met het bidden van de rozenkrans. Het werd ontmoetingshuis De Weerklank. Het was wennen, omdat er in deze oecumenische ruimte geen plaats was voor een Mariabeeld. Iedere dinsdagavond werd er daarom een beeld meegenomen. Na afloop ging het weer mee naar huis.

Na een aantal jaren mocht er volgens de oecumenische gedachte een beeld komen. Er werd een prachtig Mariabeeld op console gekocht. Dit beeld wordt in de rozenkransmaanden neergezet. Helaas gaat de belangstelling voor het bidden van de rozenkrans wat afnemen. Ouderen vallen weg en jongeren spreekt het (nog) niet aan. Wat de toekomst brengen moge leggen we in Maria's handen neer. Wees Gegroet Maria...

In oktober bent u welkom in ontmoetingshuis de Weerklank, Cornelia van Zantenplein 51, dinsdagavond 19.00 uur.

Tiny van der Kley, deelgemeenschap Jacobus en Martinus.

Vieringen, najaar 2016, de voorgangers, muzikale ondersteuning en bijzonder karakter

	HH Andreas, Petrus en Paulus 9.30 uur (zo.)	Pax Christikerk 11.00 uur (zo.)	H. Lucaskerk 9.30 uur (zo.)
Za. 03 sept.	--	--	--
Zo 04 sept.	10.00 uur Oecumenische viering K. Vaissier en Ds. C. Schreuder Openluchtviering achter de Koningshof. Bij slecht weer in de Immanuelkerk	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Liriko	Woord- en communieviering Parochiaan. Samenrang
Za 10 sept.	--	--	--
Zo 11 sept.	Eucharistie H. Egging Startzondag Huldiging jubilarissen Koor: Middenkoor	Eucharistie Ch. Duynstee Samenrang	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Willibrordkoor
Za 17 sept.	--	--	--
Zo 18 sept.	Eucharistie H. Egging Koor: Andreas, Petrus en Pauluskoor	Woord- en communieviering Parochiaan. Samenrang	Woord- en communieviering Parochiaan. Koor: The Balance
Za 24 sept.	--	--	--
Zo 25 sept.	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD Koor: Jongerenkoor	Woord-en communieviering C. Koeleman. Koor: Okido. Gezinsviering. Vredesweek	10.00 uur Oecumenische viering in de Bethelkerk. L. Meijer en ds. Fröber. H. Lucaskerk gesloten 19.00 uur Taizéviering in de Bethelkerk
Alle woensdagen in oktober	19.30 uur Rozenkransgebed		
Za 01 okt.	--	--	--
Zo 02 okt.	Woord-en communieviering C. Koeleman Koor: Andreas, Petrus en Pauluskoor	Eucharistie E. Clarenbeek Koor: Liriko	Eucharistie H. Egging Samenrang
Di 04 okt,			
Za 08 okt.	--	--	--
Zo 09 okt.	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD Koor: Kinderkoor. Kindernevendienst 11.00 uur dopen	Eucharistie Ch. Duynstee Samenrang. Kinderwoorddienst / 10 +	Woord- en communieviering Parochiaan. Koor: Willibrordkoor
Za 15 okt.	--	--	---
Zo 16 okt.	Eucharistie H. Egging Cantor en samenrang	Eucharistie H. Egging Samenrang	Eucharistie Ch. Duynstee Samenrang

Kijk voor de laatste wijzigingen op de websites

St. Jan de Doper - Visitatie 17.00 uur (za.), 11.00 uur (zo.)	H. Hart van Jezus 9.30 uur (zo.)	St. Liduina en O.L. Vrouw Rozenkrans 18.00 uur (za.), 9.30 uur (zo.)	H.H Jacobus en Martinus 11.00 uur (zo.)
Eucharistie L. de Jong Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Eucharistie L. de Jong Samenzang en orgelspel	Woord- en communieviering C. Koeleman. Samenzang en orgelspel	Eucharistie Ch. Duynstee. Koor: In Honorem Dei, Kindernevendienst	Woord- en communieviering K. Koeleman. Koor: Corazon
Eucharistie L. de Jong Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Eucharistie L. de Jong Zanggroep St. Jan	Eucharistie A. van Well Koor: H. Hartkoor	Eucharistie P. Vismans Koor: In Honorem Dei	Woord-en communieviering Parochiaan, Samenzang
Woord-en communieviering C. Koeleman. Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Woord-en communieviering C. Koeleman. Samenzang en orgelspel	Woord-en communieviering Parochiaan. Koor of samenzang en orgelspel	Eucharistie P.Vismans Koor: In Honorem Dei	11.00 uur Oecumenische viering in de Jacobuskerk Ch. Duynstee Samenzang
Woord -en communieviering Parochiaan. Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Woord -en communieviering Parochiaan. Zanggroep St. Jan 13.00 uur dopen	Eucharistie H. Egging Koor: H. Hartkoor	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Jubilatatio. Kindernevendienst	Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang
		19.00 uur: Marialof en Rozenkrans- gebed. Samenzang en orgelspel	
Eucharistie H. Egging Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Eucharistie H. Egging Samenzang en orgelspel	Woord-en communieviering Parochiaan. Samenzang en orgelspel	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: In Honorem Dei	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Corazon
	16.30 uur Dierenzegening		
Eucharistie L. de Jong Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie H. Egging	--
Eucharistie L. de Jong Zanggroep St. Jan	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Kinderkoor. terugkomviering 1e communicanten	Eucharistie H. Egging Rozenkransfeest Koren: In Honorem Dei en Jubilatatio. Kindernevendienst 15.30 uur Rozenkransgebed 16.00 uur Vespers en Lof Koren: In Honorem Dei en Jubilatatio	Woord-en communieviering Parochiaan. Samenzang
Woord-en communieviering Parochiaan. Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie H. Egging	--
Woord-en communieviering Parochiaan. Samenzang en orgelspel	Woord- en communieviering C. Koeleman. Samenzang en orgelspel	Eucharistie P. Vismans Samenzang en orgelspel	Woord-en communieviering C. Koeleman. Samenzang

Vieringen, najaar 2016, de voorgangers, muzikale ondersteuning en bijzonder karakter

	HH Andreas, Petrus en Paulus 9.30 uur (zo.)	Pax Christikerk 11.00 uur (zo.)	H. Lucaskerk 9.30 uur (zo.)
Za 22 okt.	--	--	--
Zo 23 okt.	Woord-en communieviering Parochiaan Koor: Andreas, Petrus en Pauluskoor	Anders-dan-Anders viering C. Koeleman. Met combo Ruud Halkes	Eucharistie H. Egging Koor: Willibrordkoor
Za 29. okt.	--	--	--
Zo 30 okt.	Woord- en communieviering C. Koeleman Koor: voormalig jongerenkoor Akkoord	Woord-en communieviering Parochiaan. Koor: Impuls	Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang
Di 01 nov. Allerheiligen	Geen viering	Geen viering	Geen viering
Wo 02 nov. Allerzielen	19.30 uur Eucharistie H. Egging Koor: Rouw- en Trouwkoor	19.30 uur Woord- en communieviering C. Koeleman. Koor: Liriko	19.00 uur Eucharistie Ch. Duynstee
Za 05 nov.	--	--	--
Zo 06 nov.	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: Jongerenkoor	Woord- en communieviering C. Koeleman. Willibrordzondag Koor: nog niet bekend Kinderwoorddienst/ 10 +	H.Lucaskerk gesloten Willibrordzondag in de Pax Christikerk
Za 12 nov.	--	--	--
Zo 13 nov.	Eucharistie H. Egging Koor: Kinderkoor. Kindernevendienst	Eucharistie H. Egging Gezinsviering. Koor: Okido	Eucharistie E. Clarenbeek Koor: Willibrordkoor
Za 19 nov.	--	--	--
Zo 20 nov. Christus Koning	Woord-en communieviering Parochiaan. Cantor en samenzang	Woord-en communieviering K. Koeleman. Samenzang	Woord -en communieviering Parochiaan. Samenzang
Za 26 nov.	--	--	--
Zo 27 nov. 1e zondag v.d. Advent	Eucharistie H. Egging Koor: Andreas, Petrus en Pauluskoor	Woord- en communieviering Parochiaan. Koor: Impuls Kinderwoorddienst / 10 +	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: Willibrordkoor 13.00 uur dopen
Za. 03 dec.	--	--	--
Zo 04 dec. 2e zondag v.d. Advent	Woord- en communieviering Parochiaan. Cantor en samenzang	Eucharistie E. Clarenbeek Koor: Liriko. Kinderwoorddienst / 10 +	Woord- en communieviering C. Koeleman. Samenzang

Kijk voor de laatste wijzigingen op de websites

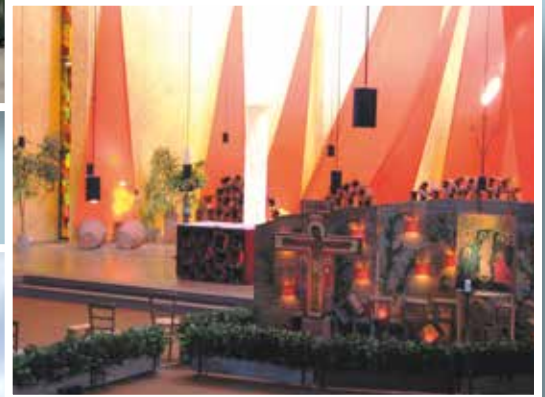
St. Jan de Doper - Visitatie 17.00 uur (za.), 11.00 uur (zo.)	H. Hart van Jezus 9.30 uur (zo.)	St. Liduina en O.L. Vrouw Rozenkrans 18.00 uur (za.), 9.30 uur (zo.)	H.H Jacobus en Martinus 11.00 uur (zo.)
Eucharistie L. de Jong Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Eucharistie L. de Jong Zanggroep St. Jan	Eucharistie A. Kunnekkadan SVD Koor: H. Hartkoor	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: In Honorem Dei	Eucharistie H. Egging Samenzang
Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie H. Egging	--
Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang en orgelspel	Woord -en communieviering L. Meijer	Eucharistie H. Egging. Koor: Jubilatio Kindernevendienst	Eucharistie H. Egging Samenzang
Geen viering	Geen viering	19.00 uur Eucharistie P. Vismans Koor: Jubilatio	Geen viering
19.00 uur Woord- en communieviering L.Meijer	19.00 uur Woord-en communieviering Parochiaan	19.00 uur Eucharistie P. Vismans Koor: In Honorem Dei	19.30 uur Woord-en communieviering Parochiaan
Woord- en communieviering Parochiaan. Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Woord- en communieviering Parochiaan. Samenzang en orgelspel	Eucharistie H. Egging Samenzang en orgelspel	Eucharistie P. Vismans Koor: In Honorem Dei	Woord- en communieviering parochiaan. Koor: Corazon
Eucharistie L. de Jong Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie Ch. Duynstee	--
Eucharistie L. de Jong Zanggroep St. Jan	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Koor: H. Hartkoor	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: In Honorem Dei Kindernevendienst	Eucharistie A. Kunnekkadan, SVD Samenzang
Eucharistie L. de Jong Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie H. Egging	--
Eucharistie L. de Jong Samenzang en orgelspel	Woord-en communieviering K.Koeleman. Samenzang en orgelspel	10.30 uur Eucharistie Mgr. V.d. Hende en H. Egging. Afsluiting jaar van barmhartigheid en sluiting hei- lige deur. Koren: In Honorem Dei en Jubilatio. 18.00 uur Lof ter afsluiting kerkelijk jaar. Koor: In Honorem Dei of beide koren	Woord-en communieviering L. Meijer. Samenzang
Woord- en communieviering L. Meijer. Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie Ch. Duynstee	-
Woord- en communieviering L. Meijer Zanggroep St. Jan	Woord -en communieviering Parochiaan. Koor: H. Hartkoor	Eucharistie Ch. Duynstee Koor: In Honorem Dei Kindernevendienst	Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang
Eucharistie L. de Jong Samenzang en orgelspel	--	Eucharistie H. Egging	--
Eucharistie L. de Jong. Samenzang Samenzang en orgelspel	Eucharistie Ch. Duynstee Samenzang en orgelspel	Eucharistie H. Egging Koor: In Honorem Dei	Woord- en communieviering K. Koeleman. Koor: Corazon

Entree Taizé

Rechts de gebedsruimte en links de winkel

De Verzoeningskerk

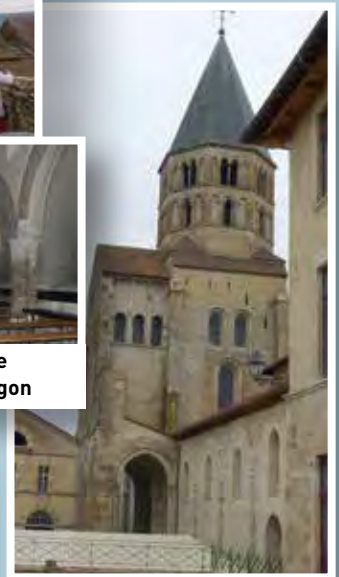

Exterieur van het oorspronkelijke kerkje met de begraafplaats

Kloosterkerk Cluny in de omgeving van Taizé

Interieur van het kerkje, waar de oecumenische gemeenschap begon

Omgeving Taizé

Het graf van broeder Roger, in 2005 neergestoken door een verwarde Roemeense vrouw

Mediteren in de Verzoeningskerk

Veel jongeren komen rond Pasen en in de zomer naar Taizé

Een kerststal aangebracht op het oorspronkelijke kerkje